

2025

FRENŠTÁTSKÝ ZPRAVODAJ

SKIALPY VÁM DAJÍ SVOBODU

Dnešní doba je v mnoha ohledech nejistá a promítá se to do mnoha oblastí, mimo jiné i do lyžování. Nikdo totiž nemůže s jistotou říct, kdy a za jakých podmínek se letos kvůli koronaviru vleky rozjedou. A nejistá je situace nejen u nás, ale i v zahraničí. To ale nahrává jiným zimním sportům, které se tak díky tomu derou do popředí. Řeč je o skialpinismu a běžkování. Ani jedno, ani druhé totiž není závislé na spuštění vleků. Trend pro letošní zimní sezonu je tak daný.

Více na straně 24.

Jiří Raška by v únoru oslavil 80 let

Jiří Raška se narodil 4. února 1941 ve Frenštátě pod Radhoštěm. Na zimních olympijských hrách ve francouzském Grenoblu získal na středním můstku zlatou medaili a stříbro na velkém můstku, což se do té doby žádnému československému sportovci na zimní olympiádě nepovedlo. Byl první, a to mu navždy zůstane. O rok později se stal mistrem světa v letech na lyžích v Planici, kdy vytvořil světový rekord 164 metrů – jeho nejdelší let.

(pokračování na straně 11)

Aleš Loprais bojoval do posledních kilometrů

Rallye Dakar 2021 plná dramatických momentů, adrenalinu a emocí je u konce. Zúčastnila se jí více než třicítka Čechů, hned šest z nich se umístilo v nejlepší desítce. Mezi nimi nechyběl Aleš Loprais, který obsadil pátou příčku.

Aleš Loprais, Khalid Alkendi a Petr Pokora obsadili na Rallye Dakar 2021 páté místo v konečném hodnocení kategorie kamionů. Posádka Instaforex Loprais Praga Teamu se v poslední etapě nadechla k závěrečnému náporu, který však nevydrželo obutí její Pragy V4S DKR. (pokračování na straně 4)

David je prvním miminkem města roku 2021

První občánek města je každoročně sledovanou událostí. Ve Frenštátě pod Radhoštěm se jako první narodil David Kretek, který přišel na svět 1. ledna 2021 ve 13.42 hodin ve valašskomeziříčské porodnici. Na malého Davidka, který měřil 48 centimetrů a vážil 2,8 kilogramů, se moc těšila celá rodina. Maminka Petra, tatínek Evžen i čtyřletá sestřička Adélka.

—red—

Covid změnil i tradici Tříkrálové sbírky, koledovalo se virtuálně

Tříkrálová sbírka proběhla od 1. do 24. ledna 2021. Koleda se přesunula do online prostoru. Na webu www.trikralovasbirka.cz mohli zájemci zhlédnout online požehnání a prostřednictvím odkazu i přispět do virtuálních kasiček jednotlivým Charitám, které si vybrali. Výtěžek sbírky je určen na podporu péče o sociálně slabé rodiny a dokrytí nutných provozních výdajů pečovatelské služby. Poděkování patří všem, kteří na tuto sbírku přispěli.

Za Charitu Frenštát p. R. Anna Čechová

Do Tříkrálové sbírky darovali lidé ve Frenštátě pod Radhoštěm 26 564 korun

Krizový štáb jednal na radnici

Užší skupina krizového štábu města pod vedením starosty Miroslava Halatina jednala 6. ledna 2021 o aktuální situaci epidemie koronaviru v našem městě a okolních obcích.

Zasedání krizového štábu ORP Frenštát pod Radhoštěm, 6. 1. 2021

Členové krizového štábu se nejprve seznámili s aktuální epidemiologickou situací a počty nakažených v našem městě. Jednali o konkrétní pomoci seniorům s online registrací a rezervací k provedení očkování a zabývali se také personální situací na jednotlivých

pracovištích městského úřadu a v organizačních složkách města. „Situace je stabilní. Všechny činnosti města jsou v této chvíli zajištěny, stejně tak provoz jednotlivých pracovišť,“ doplnil starosta. Frenštátští dobrovolníci jsou stále připraveni pomoci. —red—

Město nabízí občanům pomoc při registraci k očkování

V polovině ledna byla zahájena registrace osob starších osmdesáti let k očkování proti Covid-19. Město nabízí svým občanům pomoc při registraci. Ti mohou využít krizovou telefonní linku 773 047 765, na které jim denně od 8 do 18 hodin jsou k dispozici pracovníci úřadu, s nimiž se domluví termín a způsob pomoci při registraci k očkování. Linka je k dispozici všem občanům, nejen seniorům.

První fáze registrace k očkování od 15. ledna byla určena pro osoby starší 80 let. Ve Frenštátě pod Radhoštěm je více jak 490 osob starších 80 let. „Vzhledem k tomu, že pro některé z těchto seniorů není varianta elektronické registrace k očkování akceptovatelná a samostatně zvládnutelná, nemají potřebné vybavení anebo nikoho ve svém okolí, kdo by jim

s tím mohl pomoci, mohou využít krizovou linku 773 047 765, kde si dohodnou termín a způsob pomoci. První možností je osobní schůzka na úřadě, při které pracovník úřadu pomůže s registrací. Druhou pak návštěva a pomoc s registrací přímo v místě bydliště občana,“ uvedla Jana Prášková, vedoucí odboru sociálních věcí.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Jak probíhá v našem městě zimní údržba silnic a chodníků?

Plán zimní údržby definuje časový harmonogram úklidu jednotlivých komunikací, který byl vypracován právě pro účely zimní údržby. Jde o definování místních komunikací dle důležitosti a sestavení jakési dopravní sítě, která zpřehledňuje harmonogram zajišťování schůdnosti a sjízdnosti místních komunikací.

Provádění zimní údržby a stanovení pořadí důležitosti

Místní komunikace

- I. pořadí: průjezdní úseky silnic, tepnové komunikace, spojovací komunikace s hromadnou a linkovou osobní dopravou, přístupové silnice a další významné komunikace dle místních požadavků.
- II. pořadí: průjezdní úseky silnic s menší dopravní zátěží, spojovací komunikace nezařazené do 1. pořadí a obslužné komunikace pro zásobování.
- III. pořadí: ostatní obslužné místní komunikace, které mají význam jen pro dopravu soukromými dopravními prostředky. Ostatní silnice III. třídy nezařazené do II. pořadí a udržované zpravidla jen pluhováním.
- IV. neudržované: místní komunikace, na nichž není třeba vykonávat zimní údržbu z důvodu dopravní bezvýznamnosti.

Chodníky a veřejná parkoviště

- I. pořadí – Pěší komunikace, chodníky, stezky, schodiště širšího místního významu, chodníky směřující do centra k podnikům, zastávky veřejných dopravních prostředků.
- II. pořadí – Málo frekventované spojovací a přístupové pěší komunikace, které slouží převážně obyvatelům přilehlých nemovitostí.
- III. pořadí – Málo frekventované

pěší komunikace, které lze nahradit souběžnou trasou.

- IV. pořadí – Místní komunikace bezvýznamné komunikace.

Časové limity pro zahájení prací při zimní údržbě místních komunikací

V souladu se zněním vyhlášky č. 104/1997 Ministerstva dopravy a spojů § 45 a § 46 od zjištění vzniku závady ve sjízdnosti (schůdnosti) do doby výjezdu prvních mechanismů ke zmírnění této závady nesmí být delší než 30 min. Mimo zimní období se závady ve sjízdnosti a schůdnosti zmírňují bez průtahů.

Místní komunikace

Pro zmírňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti místních komunikací od výjezdu techniky:

- I. pořadí do 4 hodin.
- II. pořadí do 12 hodin.
- III. pořadí po ošetření komunikací v I. a II. Pořadí nejpozději však do 48 hodin.
- IV. pořadí bez údržby.

Při sněžení, nebo spádu a náledí provádí celá směna údržbu komunikací zařazených v I. pořadí důležitosti opakovaně. Po řádném ošetření komunikací v I. pořadí nastupuje směna na komunikace v II. pořadí důležitosti a dále pak na komunikace ve III. pořadí důležitosti.

Chodníky

Pro zmírňování závad ve schůdnosti chodníku od výjezdu techniky:

- I. pořadí do 4 hodin.
- II. pořadí (ostatní) do 12 hodin.
- III. pořadí do 48 hodin.
- IV. pořadí bez údržby.

Vymezení neudržovaných pozemních komunikací

Na některých pozemních komunikacích ve vlastnictví města se pro jejich malý dopravní význam zajišťování sjízdnosti a schůdnosti, odstraňování sněhu a náledí neprovádí. Podrobný rozpis komunikací a chodníků viz program MISYS (komplexní geografický informační systém) – pasporty – zimní údržba. K dispozici a nahlédnutí u vedoucího zimní údržby. Patří sem:

- Chodníky k zadním vstupům do obytných domů nebo objektů občanské vybavenosti.
- Chodníky v parcích.
- Cyklostezky.
- Chodník na Kopané podél komunikace parc. č. 4383/1.
- Štěrkové a nezpevněné komunikace a chodníky viz MISYS.

- Chodníky Jandovo stromořadí, Okružní, Dvořákova, Lesní, Janáčkova viz MISYS.
- Chodníky B. Benešové, J. Seiferta, Poláškova, J. Sudka, Bohumíra Četny, Za Střelnici.
- Chodníky v sídlištích viz MISYS
- Chodník na ul. Dolní – parkoviště chodník sousedící s parc. č. 4292/1.
- Nezpevněné chodníky podél říček Lubina a Lomná.

Kompletní Plán zimní údržby 2020/2021 naleznete na webu města www.mufrenstat.cz.

Zpracoval: Jiří Unruh, místostarosta

Lidé si mohou nechat zdarma poradit i letos

Také v roce 2021 nabízí město svým občanům službu bezplatné právní poradny. Využít ji mohou každé druhé pondělí v jednotlivých měsících kalendářního roku. Zájemce si musí návštěvu poradny objednat vždy předem, a to osobně nebo telefonicky. První poradna se v letošním roce uskutečnila v pondělí 11. ledna.

„Službu bezplatné právní poradny nabízíme našim občanům již třetím rokem. V loňském roce se poradna nakonec uskutečnila celkem desetkrát a kapacitně byla až na výjimky zcela využita. Cílem poradny je pomoci občanům v různých právních záležitostech. Je to jedna z forem pomoci města lidem, kteří se ocitli ve složitých a obtížných životních situacích. Bohužel i v souvislosti s důsledky epidemie koronaviru těchto situací přibývá,“ uvedl Petr Kubenka, tajemník městského úřadu.

Každý zájemce může zdarma využít konzultaci maximálně v rozsahu 30 minut, a to nejvýše dvakrát za rok. Právní poradna bude občanům k dispozici pravidelně, a to každé druhé pondělí v daném kalendářním měsíci od 13 do 17 hodin. Zájemce o právní pomoc si musí svou návštěvu sjednat minimálně dva dny dopředu osobně na recepci městského úřadu nebo telefonicky na čísle 556 833 111.

V loňském roce občané řešili různá témata. Od záležitostí týkajících se sousedských vztahů, sociální podpory, insolvence, přes záležitosti spojené s úmrtím a dědictvím až po spotřebitelská práva při dodávkách elektřiny či zemního plynu. „V mnoha případech se občané potřebují svěřit se svými problémy a zjistit, jaká práva mají, což je také základním posláním této služby,“ doplnil Tomáš Panáček, advokát, který pro město Frenštát pod Radhoštěm a jeho občany tuto službu zajišťuje.

Termíny bezplatné právní poradny v roce 2021:

8. 2., 8. 3., 12. 4., 10. 5., 14. 6., 12. 7., 9. 8., 13. 9., 11. 10., 8. 11., 13. 12. 2021.

Místo: budova Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm, nám. Míru 1, kancelář odboru sociálních věcí – přístavba radnice, 4. NP. Od 13 do 17 hodin.

Iva Vašendová, tisková mluvčí

Turisté mohou odpad třídit i na horách

České a moravské hory v posledních týdnech zaplavily davy návštěvníků a turistů. Bohužel například v Krkonoších a Beskydech po některých zůstává velké množství odpadu odhozeného mimo kontejnery a koše. To i přesto, že lidé mohou v mnoha horských střediscích odpady nově třídit do speciálních trikošů přistavených u parkovišť, výchozích míst na túry nebo u výdejních okének.

Trikoše na sněhu

Sedm desítek „trihošů“ doplnilo v horských resortech od loňského roku síť tradičních velkých barevných kontejnerů na třídění odpadů. Menší speciální koše na plasty, papír a směsný odpad jsou díky projektu společnosti EKO-KOM s názvem

Třídíme na sněhu umístěny přesně tam, kde vzniká odpad z obalů, ale kam se zároveň nedostanou těžká svozová auta. Tříděný odpad z trikošů je tak svážen ve spolupráci s lyžařskými areály například skútry nebo rolbami.

—red—

Aleš Loprais bojoval do posledních kilometrů

(pokračování ze strany 2)

Lopraisovu posádku dělilo před poslední etapou šest minut a dvacet sekund od čtvrtého místa v kategorii kamionů. A frenštátský jezdec o něj ještě zabojoval.

Přestože po celou dobu soutěže posádka podávala stabilní a solidní výkony, na trojici ruských Kamazů to nestačilo. Ve dvanácti etapách se přitom Lopraisova Praga pouze jednou nevešla do první desítky, čtyřikrát se umístila i v elitní pětce. Do poslední 12. etapy vyrazila z celkové 4. místa

„Opravdu jsem ze sebe a z Lady dostal maximum možného. Chtěl jsem dohnat ztrátu způsobenou technickou poruchou. Na trati bylo pár dun, což je mé milované teritorium. Právě tam se mi podařilo přeskóčit tři kamiony startující přede mnou. Letěl jsem i v kamení, protože nebylo co ztratit, dalo se jen získat,“ vysvětluje Aleš Loprais, který na mezičase na 99. kilometru vedl o 2:42 min před Dmitrijem Sotnikovem s Kamazem a z náskoku průběžně čtvrtého Martina Macíka v tu chvíli umazával 3:22 min. Nasazené tempo ovšem nevydržela pravá přední pneumatika, která se zevnitř rozpadla. Po výměně defektu dokončili Loprais s Alkendem a Pokorou etapu s osmi minutovou ztrátou a v konečné klasifikaci rallye jsou pátí. Aleš Loprais při svém patnáctém dakarském startu dojel poosmé do cíle. Pokud soutěž dokončil, nebyl nikdy hůř než sedmý. V roce 2007 slavil třetí místo, k němuž v následujících letech přidal dvě sedmá, dvě šestá, nyní už také dvě pátá a jedno čtvrté místo.

„Vůbec mě to nemrzí. Dohnání šesti minut bylo reálné, v polovině etapy jsme vedli o tři a půl minuty, nicméně na posun na vysněnou bednu do letos nebylo,“ pokračuje Loprais. „Továrni Kamazy neponechaly nic náhodě. Jejich týmová strategie je tak dotažená, že šance ostatních jsou velmi malé. Neříkám, že je umístění na stupních vítězů nereálné, ale jejich dominance roste jak po technické, tak sportovně-politické stránce.“

„Letos bych chtěl především poděkovat našim rodinám, které vše prožívají společně s námi. Dále fanouškům, které máme opravdu skalní, a samozřejmě našim partnerům. Především společnosti INSTAFOREX za dlouholetou podporu, Pragovce za zastřešení celého projektu a dále společností Chládek a Tintěra, PSG, HE3DA a LOPRAIS DRINK 69. Moc nám pomáháte a my si to dobře uvědomujeme. Bez vás všech by to prostě nešlo,“ vzkazuje s radostí z umístění v první pětce Aleš Loprais.

—red—

Páté místo v této extrémně náročné soutěži je velký úspěch a všichni fandové určitě Alešovi přejí, aby se v příštím ročníku na vytouženou bednu dostal

Hasiči řešili dopravní nehody i větrnou kalamitu

Prorazil plot hasičské zbrojnice

Po nárazu do plotu skončil 10. ledna na hasičské zahradě nezvaný návštěvník.

V brzkých ranních hodinách zasahovali hasiči přímo v zahradě stanice u dopravní nehody osobního vozidla. Řidič prorazil plot a zastavil se asi po deseti metrech na hasičské zahradě. Na místě proto provedli protipožární opatření a zamezili úniku provozních kapalin za pomoci sorpčních rohoží. Nehoda se obešla bez zranění.

Popelnice v plamenech

Prvním zásahem tohoto roku se stal požár kontejneru v ulici Lubina ve Frenštátě pod Radhoštěm. Pár minut před 15. hodinou byl operačnímu středisku ohlášen kouř vycházející z popelnice. Na místo byla vyslána hasičská jednotka. Požár byl zlikvidován.

Habr zatarasil křižovatku

Hasiči vyjžděli 29. prosince 2020 na křižovatku ulic Na Nivách a Závodí, kde silný vítr vyvrátil patnáctimetrový habr přes cestu. Strom pořezali a odstranili z komunikace, aby byl zajištěn bezpečný průjezd.

Kontejner v řece

Hasičská jednotka byla vyslána 30. prosince 2020 na Dolní ulici k vylovení kontejneru, který se vlivem silného větru ocitl v řece. Za pomoci háku a lan se podařilo kontejner zachytit, vylovit na břeh a vrátit na původní místo.

Střešní krytina nevydržela nápor větru

Silný vítr poškodil 29. prosince 2020 střešní krytinu na budově Hotelové školy ve Frenštátě pod Radhoštěm. Hasiči po příjezdu na místo události zjistili, že se jedná o srolování asfaltové střechy o rozloze cca 20 × 50 m. Společně s kolegy z Nového Jičína porušenou krytinu postupně rozdělovali na menší části, které následně shazovali na zem.

Strom spadl na auta

V ranních hodinách 28. prosince 2020 vyjeli frenštátští hasiči k odstranění stromu, který při pádu na silnici v katastru obce Trojanovice poničil dvě projíždějící osobní vozidla. Událost se naštěstí obešla bez zranění.

Havarovaly s čtyřkolkou v prudkém svahu

Frenštátská jednotka byla v neděli 27. prosince 2020 krátce po 16. hodině přivolána k transportu dvou zraněných žen z obtížně přístupného terénu v lese mezi Lichnovem a Kopřivnicí. Při průzkumu místa nehody byla nalezena převrácená čtyřkolka. Řidička čtyřkolky byla k dalšímu vyšetření transportována vrtulníkem do nemocnice v Ostravě, její spolujezdkyni převezla sanitka do nemocnice v Novém Jičíně. Hasiči provedli vyproštění čtyřkolky z lesa. Nejdříve museli prořezat náletové stromy a pomocí navijáku převrátit čtyřkolku zpět na kola a vytáhnout ji na mytínu.

—red—

Hořelo osvětlení

Čtyři jednotky hasičů vyjžděly 4. ledna odpoledne k požáru veřejného osvětlení v katastru obce Lichnov. Ještě před naším příjezdem se požár samovolně uhasil, na místě tedy hasiči pouze provedli monitoring místa zásahu a kontrolu dalších možných ohnisek.

Frenštátské stíny

Obtěžoval kolemjdoucí

V prosinci prověřovali strážníci oznámení, že před prodejnou Albert obtěžuje muž procházející občany s žádostí o peníze. Strážníci před prodejnou zjistili totožnost muže, a ten byl upozorněn na to, že by se mohl dopouštět protiprávního jednání. Žebrání samo o sobě není přestupek, pokud nemá obec schválenou vyhlášku. Ale v okamžiku, kdy překročí míru slušnosti, tedy když už jde o obtěžování či výhrůžky, tak se může posuzovat jako přestupek proti občanskému soužití. Městská policie upozorňuje, že darování peněz osobám bez přístřeší nepomáhá. Existuje dostatečná kapacita sociálních zařízení, přesto na ulici zůstávají osoby bez domova, které nechtějí jejich služeb využívat.

Popíjel na veřejnosti

Koncem roku 2020 kontrolovali strážníci muže z Frenštátu pod Radhoštěm, který za kinem konzumoval alkohol. Konzumace alkoholu je na území našeho města zakázána obecně závaznou vyhláškou města. Zároveň však zůstává v platnosti i nadále zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti z důvodu pátého stupně protiepidemického systému. Muži byla na místě strážníky uložena pokuta.

Skládka vedle kontejnerů

Městská policie přes FB profil zaznamenala oznámení, že v jednom z frenštátských sídlišť je okolo kontejnerů nepořádek. Strážníci na místě zjistili, že jsou zde mimo jiné také odhozené krabice od zboží. Údaje na krabicích je přivedly k majiteli a tomu pak, po zajištění úklidu, udělili pokutu. Městská policie zaznamenala v poslední době zvýšený počet stížností na ukládání odpadu mimo určené nádoby. Jedním z důvodů může být i koronavirová situace a větší objem nákupů v e-shopech. Zvýšené množství obalového materiálu pak plní kontejnery a lidé položí odpad i mimo ně.

Přihlásil se majitel

Strážníci vyjžděli na oznámení o odchytu psa, který je vystrašený a ukrytý v odpadní rouře. Jednalo se o drsnosrstého jezevčíka, který byl nezraněn, ale zřejmě byl v lese delší dobu, protože byl celý promrzlý, bez obojku a známky. Pes byl převezzen do zachytných kotců ve Frenštátě pod Radhoštěm, a ještě stejný den se přihlásil jeho majitel, kterému strážníci psa vydali.

Vladimír Pražák,
ředitel městské policie

Portáši, ochránci moravských hranic

Portáši mají v moravské historii až skoro mytické místo. Dokazuje to třeba jejich vyobrazení v chatě Libušín na Pustevnách. Podle návrhů Mikoláše Alše najdeme na stěnách malby čtveřice lidových hrdinů. Slovensko reprezentoval zbojník Jánošík, Slezsko zbojníci Ondráš a Juráš a Valašsko trochu překvapivě jejich protivník, portáš Stavinoha. Náplní práce portášů byl dohled nad bezpečností v kraji, při zemských hranicích i ve vnitrozemí. Neměli žádnou zvláštní uniformu, takže splývali s obyčejnými lidmi. Co je dělalo neobyčejnými, bylo právo legálně nosit zbraň. Čas novodobých portášů nastal až v roce 2002, kdy se skupina chlapů z Valašska domluvila na tom, že by bylo pěkné znovuobnovit portášskou tradici. Přestože portáši obnovili činnost po téměř dvou stáletích, nemuseli svou tradici ani příliš oživovat. „Když jsme se poprvé oblékli do uniformy a procházeli valašskými dědinami, tamní lidé si hned vzpomněli a říkali sousedům: Podívej, portáši jdou.“

V roce 1638 nařídil císař Ferdinand III. zemskému hejtmánovi hraběti Salmovi, aby nechal odvést sto mužů do ochranného sboru „Věrných Valachů“. Přitom ho důrazně nabádal, aby při formování sboru dával pozor a rozeznával Valachy věrné a spolehlivé od nespolehlivých. Hlavní povinností portášů bylo potírání zločinnosti a zbojnictví. Když ustalo loupežnictví, věnovali se portáši všeobecnému policejnímu dohledu, v pozdější době vodili zločince a doprovázeli oddíly vojáků, kteří maširovali do války. Zločince, který se vzpouzel, mohli i zabít. Za to portáš odpovídal jen svým nadřízeným, ne soudu.

Od začátku spadalo rozhodování ve věcech portášů císaři. Když se situace v zemi uklidnila, byl sbor rozpuštěn, ale jakmile se zločinnost zvedla nebo hrozily vpády, byl znovu zřizován. Císař se sboru nakonec zbavil s odkazem, že je to orgán spíše zemský než císařský. Moravský zemský sněm potom svolával nebo rozpouštěl sbor portášů podle uvážení až do roku 1717, kdy bylo rozhodnuto, že portáši budou fungovat jako stálý bezpečnostní sbor, který bude mít stálou vnitřní organizaci. Sbor byl rozdělen na desátnictva

podél velké části moravsko – slovenské hranice. Nejvyšším představitelem sboru byl Lajtnant, neboli poručík, pod kterého ještě spadl Feldbáb, neboli šikovatel.

Sídla desátnictev se měnila, nejstabilnější však bylo na Čeladné, dále například ve Valašské Bystřici, na Hutisku nebo ve Velkých Karlovicích. Z blízkého okolí jsou ve spisech uvedeni portáši, kteří pocházeli z Čeladné, Kunčic, Tiché, Frenštátu, Lichnova, Kozlovic, Metylovic, Palkovic, Hukvald.

Zajímavá byla výzbroj portášů. Nosili krátkou ručnici, obušek čili valašku, někteří krátké šavle, přes rameno sajdák na chleba nebo provazy na svazování zločinců. Dále měli polní flašku (čutoru) a nosili také toulec na prach a olovo. Oblékali se do obyčejného místního kroje, aby splývali s ostatními. Odznaky své hodnosti nenosili, protože se navzájem znali. Roku 1830 pak byli portáši zrušeni, protože už stáli zemskou kasu hodně peněz.

Čas novodobých portášů nastal až v roce 2002, kdy se skupina chlapů z Valašska domluvila na tom, že by bylo pěkné znovuobnovit portášskou tradici a připomenout lidem místní bohatou historii, a tak byl

roku 2003 znovu postaven Valašský sbor portášský, který má hlavní sídlo ve Valašské Bystřici spolu se stejnojmenným desátnictvem. Dále funguje desátnictvo Čeladenské a Rusavské. Sbor čítá nyní okolo 45 členů. Nynějším posláním valašského sboru portášského je zachovávání tradic. „Můžete nás tak potkat na horských pěšinách a různých kulturních či folklórních akcích. Pokud jsou mezi vámi takoví, kterým se toto období historie zdejšího kraje líbí, budeme rádi, pokud se k nám přidáte. Kontaktovat nás lze na e-mailové adrese

portasi.celadna@email.cz a více si o historii portášů a o nás, můžete přečíst na www.portasi.cz,” uvedl jeden ze členů sboru.

Lukáš Kollárik

Za nejdůležitější činnost v průběhu roku se považuje hlídková činnost na portášských chodnicích. Pro mnohé turisty je to velké překvapení, když někde v lese potkají chlapa v historickém kroji a se zbraní přes rameno.

Jich hlavní výzbrojí byla ručnice nebo „půlhák“ s prodlouženou hlavní, valaška, krátká šavle či provaz s olověnou koulí na konci, při chytání zločinců soužil jako laso. Taky nosili čutoru a sajdák, to byla mošna na chléb

O digitalizaci, testování i náboru nových zaměstnanců s Miroslavem Štefkem, šéfem výroby frenštátského Siemensu

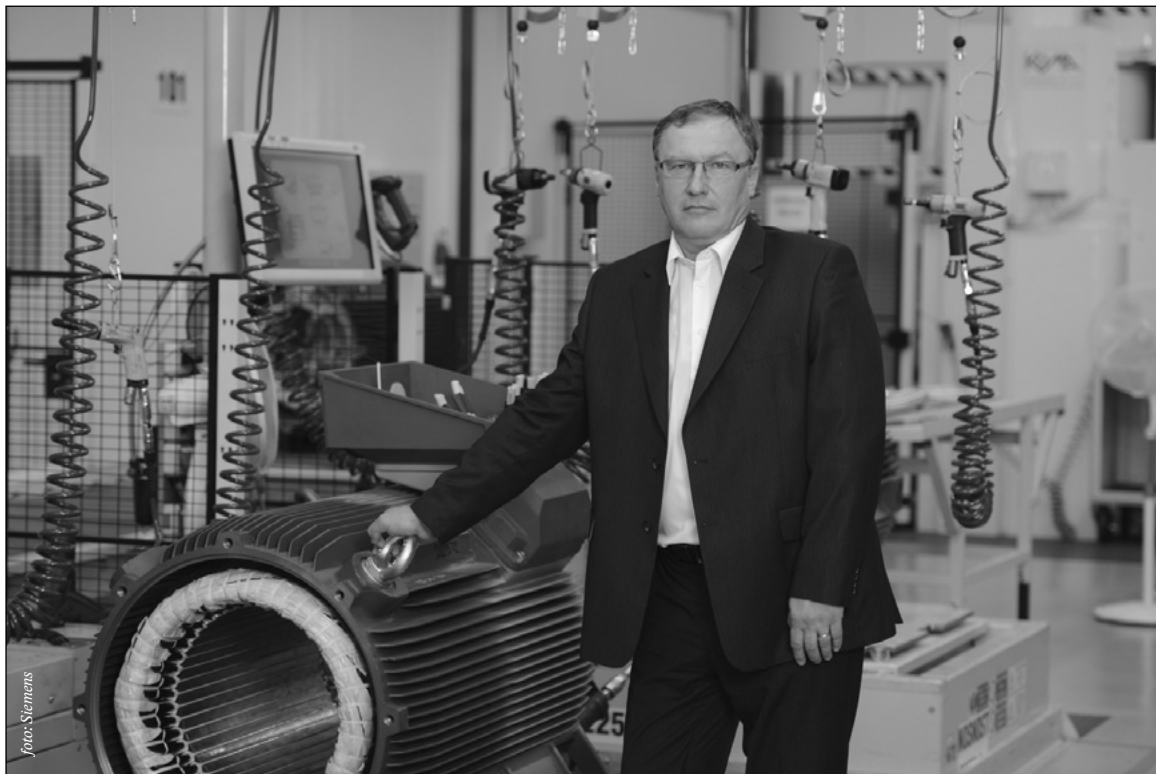
U světové špičky nízkonapěťových asynchronních motorů řídí kolem osmi stovek elektromechaniků, navíječů, údržbářů, lakýrníků a dalších. S Miroslavem Štefkem jsme si povídali o opatřeních, která firma kvůli covidu zavedla, o digitalizované výrobě elektromotorů, ale i o náboru nových kolegů.

■ *Pro mnohé firmy znamenal covid 19 utlumení výroby. Jak tomu bylo ve frenštátském Siemensu?*

Výpadek výroby jsme zatím neznamenali, ale museli jsme v rámci protipandemického plánu Siemens zavést řadu opatření, někdy i nad rámec opatření vlády. Samozřejmě byly roušky, dezinfekce, upravoval se systém stravování i výměny směn tak, aby se lidé nepotkávali, dodnes probíhá měření teplot, instalovali jsme přepážky v jídelně i na výdejnách nástrojů a podnikli mnohá další opatření. Po Novém roce jsme pro zaměstnance zorganizovali plošné testování a díky osobní zodpovědnosti zaměstnanců jsme otestovali všechny přítomné s pozitivním testem pouze u 1 % z nich. Sice jsme tím riskovali, že v případě vysoké nákazy budeme muset upravit výrobní kapacity, ale důležité bylo, že jsme riziko další nákazy eliminovali, zejména v případě zcela bezpříznakových kolegů.

■ *Přestože covidová omezení stále trvají, u vás se prý staví a pořizují nové technologie. Má to souvislost s digitalizací výroby frenštátských elektromotorů?*

Těsně před covidem jsme dokončili novou výrobní halu, během jarní vlny vybudovali inovační centrum závodu, na lisovnu teď pořizujeme novou drážkovačku. Snažíme se zrychlit výrobu a částečně i eliminovat těžší fyzickou práci. Nyní na navijárnu připravujeme druhý bezpilotní vozík a v předvýrobě budujeme nové pracoviště tlakového

Frenštátský Siemens aktuálně nabírá okolo dvaceti lidí do výroby. O jaké se jedná, upřesňuje šéf výroby Miroslav Štefek

lití rotorů. Jedná se o obnovu starého stroje s nejnovějšími metodami digitalizace – včetně propojení na info systém, mapování, sbírání dat. V praxi to znamená, že nový stroj bude sám komunikovat s automatickým regálovým systémem, dle pořadí zakázek sám přivolávat komponenty ze skladu tak, aby měl pracovník v předstihu materiál vyčystaný podle pořadí zakázek. Pro mapování budou na stahovacích trnech použity QR kódy. Ostatně podobná řešení najdeme napříč celým závodem. Veškeré komponenty, které už mají nějakou operaci hlášenou, mají nálepkou s čárovým kódem. Každá operace se odhlašuje na takzvaném PAPu, dotykovém monitoru. Pracovník se přihlásí pod svou kartou, dostane se rychle ke správné dokumentaci, a tak eliminujeme lidskou chybu. Setkávám se s názorem, že se digitalizace lidé často bojí, ale když jsme nabírali nové mladé kolegy, ti se zaučili

nad očekávání rychle, no a starším uchazečům bych vzkázal asi to, že když to téměř v sedmapadesáti zvládnou i já, rozhodně se nemusí ničeho bát.

■ *Siemens ve Frenštátě je na trhu práce pověstný svou stabilitou. Někteří zaměstnanci ve výrobě jsou u vás prakticky od nástupu až do důchodu.*

Myslím si, že máme nadstandardní pracovní podmínky i zázemí. A když jste dobrý, rychle se u nás ve výrobě dostanete nad průměr mzdy v regionu. Nemluvě o bezúročných půjčkách nebo systému Benefit Plus, kde získáte kartu nejen pro nákupy v lékárnách, ale nově třeba i v Lidlu, Kauflandu nebo v Tesco. Díky tomu všemu nabíráme dělníky do výroby jen výjimečně. Závěrem roku se nám však v zakázkách nadstandardně dařilo, proto teď výrobu chceme posílit o dvacet nových kolegů.

■ *A co když jsem vážný zájemce o práci, ale elektromechanika mi nic neříká. Mám nějakou šanci?*

Nejvíce pracovníků hledáme na montáži, na pozici elektromechanika s lisováním navinutých svazků do kostry přes montáž rotorů, štítů, zapojení ve svorkovnici. Víme, že takto specifická práce se nikde nevyučuje, proto zaučení probíhá u nás v závodě pod dohledem zkušenějšího pracovníka. Pokud je nový pracovník manuálně zručný, velmi rychle se zaučí. Na navijárnu máme vyložené své školicí středisko se zkušeným školitelem, který nové pracovníky zaučuje po tři měsíce. Dále sháníme nové kolegy do předvýroby, kde potřebujeme obráběče kovů s obsluhou CNC strojů. Výhodou sice je vyučení v oboru obráběče kovů, ale i zde platí, že stačí strojírenské zaměření a manuální zručnost. Pracují u nás dokonce tři obráběčky, a to velmi precizně, proto se rozhodně nebráníme ani ženám uchazečkám.

Kateřina Ptáčková,
vedoucí komunikace Siemens, s.r.o.

Martina Hanusová získala Cenu Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského

Martina Hanusová, studentka oboru informační technologie na Gymnáziu a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm získala 10. prosince 2020 Cenu Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského. Získala ji společně se svým učitelem Richardem Štěpánem za práci Měření rizikových vlastností lithiových akumulátorů, se kterou se umístila na druhém místě v celostátním kole Středoškolské odborné činnosti v oboru Elektrotechnika, elektronika a telekomunikace. Začátkem ledna jsme si povídaly o tomto úspěchu.

■ **Martino, ocenění jste dostala za úspěšnou práci v celostátním kole soutěže Středoškolská odborná činnost. Můžete nám ji více přiblížit?**

Lithiové akumulátory jsou dnes prakticky ve všech výrobcích přenosné elektroniky a čas od času se stane, že se kvůli špatné konstrukci výrobku nebo nevhodným zacházením s ním vznítí či explodují. Velký problém je to zejména u elektrických automobilů, které obsahují několik tisíc těchto článků, protože při jejich vznícení může dojít k nehasitelnému požáru a znečištění životního prostředí. Cílem mé práce bylo vyvinout měřicí aparaturu k charakterizaci chování lithiových akumulátorů při extrémním namáhání, které současně bezpečnostní normy nezohledňují, ale ke kterému při reálných haváriích může dojít. Lepší charakterizace rizikových vlastností používaných akumulátorů tak může přispět k vývoji bezpečnějších výrobků.

■ **Při zpracování odborných prací studenti často spolupracují s vysokými školami, pracovišti Akademie věd či firmami, které nabízejí studentům témata a konzultanty. Jak to bylo u vás?**

Ano, téma mi bylo zadáno jako samostatná studie vývoje prototypu na

stáži ve firmě zabývající se výrobou přístrojů pro testování energetických materiálů. Tam mi také poskytli veškeré potřebné materiální a laboratorní vybavení. Bez nich a bez podpory mé školy, která mi vyšla vstříc s individuálním vzdělávacím plánem, by vznik této práce nebyl možný.

■ **Porotci oceňují především nápad, originalitu, tvořivost...Co vás inspiruje?**

Navržené téma bylo pro mě velice zajímavé, protože na jedné straně jsou v médiích poměrně často zveřejňovány případy samovolného vznícení baterií u elektromobilů při dopravní nehodě, při nabíjení nebo dokonce i při přepravě na tahači či při parkování. Na druhé straně jsem ale ve světové vědecké literatuře našla jen velmi málo odborných publikací, které by se tomuto tématu podrobněji věnovaly, což mě motivovalo zkusit přijít s něčím novým, co může mít praktický význam.

■ **Vzpomínáte si, co stálo na začátku této vaší cesty?**

První kontakt s elektronikou jsem získala asi v šesti letech, kdy mě tatka se starším bráčkou naučili pájet plošné spoje pro různé elektronické

hračky. Později, když už jsem uměla trochu programovat, tak jsme sestavovali různá samořiditelná autíčka a v týmu s mými bratry jsme vymetali všechny možné robotické soutěže. Asi ve třetí třídě jsem začala chodit do skvělého kroužku elektroniky ve frenštátské Astře, který vedli specialisté z rožnovské firmy ON Semiconductor. Po přechodu na gymnázium jsem k tomu přidala výborné školní kroužky robotiky a programování. Vždycky jsem měla štěstí na úžasné lidi kolem sebe.

■ **Když jste spolu mluvily naposledy, připravovala jste se na mezinárodní soutěž mladých vědců CASTIC, kde jste měla prezentovat své výukové pomůcky pro robotiku.**

Soutěž byla kvůli COVID 19 loni zrušena, ale byla jsem na ní nominována podruhé pro letošní rok se současným projektem o rizikových vlastnostech lithiových akumulátorů. Zatím to podle vývoje epidemie moc nadějně nevypadá, ale moc mě

to netrápí, bavím se tím, co právě dělám.

■ **A na čem nyní pracujete?**

Letos mám možnost být díky individuálnímu vzdělávacímu plánu 3–4 dny v týdnu místo školy na stáži, kde jako programátorka elektroniky pro rychlá dynamická měření asistuji na velmi zajímavém výzkumném projektu z oblasti vývoje high-tech nanomateriálů, který ale nemohu blíže prozrazovat. Zároveň jsem na začátku ledna nastoupila jako stážistka do rožnovského vývojového střediska firmy NXP Semiconductors, kde bych si chtěla prohloubit znalosti programování moderních mikrokontrolérů ARM. Na zábavné školní soutěže mi tak už bohužel nebude zbývat volný čas a jejich vyhrávání budu muset přenechat jiným. Jsem ale ráda, že se teď mohu intenzivně učit novým věcem ve spolupráci s odbornými profesionály ve svém oboru.

Romana Stejskalová

Studenty Gymnázia a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm baví matematika

V polovině prosince loňského roku se konala mezinárodní matematická soutěž pro pětičlenné týmy středoškoláků Náboj online, pořádaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Studenti Gymnázia a SPŠEI ve Frenštátě pod Radhoštěm vytvořili smíšené týmy, které reprezentovaly celou školu. Soutěž, jak je patrné z názvu, proběhla v tomto školním roce on line. Během stanovených 120 minut se členové každého týmu pomocí aplikace TEAMS domlouvali na strategii a snažili se vyřešit co nejvíce příkladů. Na počátku obdržel každý tým šest soutěžních úkolů, jakmile dospěl u některého z nich ke správnému řešení, dostal zadání dalšího obtížnějšího příkladu. Tým, který vyřešil v časovém limitu nejvíce úkolů, zvítězil.

A jaké byly výsledky týmů naší školy?

JUNIORI

JUNIOR DREAM TEAM – 8. místo z 135

Tomáš Saatzer, Samir Al-Farra, Ondřej Trinkiewicz, Lukáš Wendzel, Vít Fojtík

JUNIOR B-TEAM – 67. místo ze 135

Kryštof Wojnarovský, David Boháč, Ondřej Sebera, Anežka Dudková, Lukáš Krpec

SENIORI

SENIOR DREAM TEAM – 21. místo z 90

Jakub Mlčoušek, Zdeněk Kundera, Jan Kuča, Patrik Šmahlík, Lukáš Kučera

SENIOR B TEAM - 48. místo z 90

David Hopp, Michal Hanus, Adéla Krpcová, Karolína Šachová, Tereza Kohutová

Soutěžní příklady byly netradiční, rozvíjely matematickou představivost a logické myšlení studentů, navíc úspěch nezávisel jen na znalostech jednotlivých členů, ale na efektivní týmové spolupráci. Že soutěž zvyšuje zájem o matematiku, potvrzují slova studentů gymnázia, kteří se soutěže zúčastnili. „Soutěž byla letos zábavná, rozhodně bylo fajn, že jsme si mohli najít různé vzorečky online, ale úkoly

byly chytře zadané, takže nám to nijak extrémně nepomohlo. Jenom kdyby se zamezilo spadnutí sítě. V jedné chvíli se totiž připojily týmy z celé ČR, takže soutěž musela být prodloužena o půl hodiny,“ uvedla Tereza Kohutová. David Hopp dodal: „Soutěž mě bavila, byly to podle mě zajímavé úkoly, jiné než v klasické matematice. Příští rok se Náboje 2021 určitě s Terezou zúčastníme.“

Vladimíra Švarcová

Frenštátská knihovna nepřerušila služby.

Funguje přes výdejní okno, v online prostoru a zajišťuje také rozvoz knih

Frenštátská knihovna byla nucena s posledními protiepidemickými opatřeními přesunout některé své aktivity do on-line prostoru a k výdejnímu okénku. Veškerá komunikace probíhá přes telefon nebo email. Lidé si mohou knížky objednat a své výpůjčky následně vyzvednout přes bezkontaktní výdejní okénko, které je v provozu kromě středy každý pracovní den od 8.00 do 15.00 hodin. A aby bylo opravdu bezkontaktní, je nutné si knihy objednat předem. Buď přes čtenářské konto rezervací, nebo telefonicky či emailem. „Předání knih pak probíhá jednoduše. Zájemce zazvoní na knihovnu, a knihovnice otevrou okénko a nachystané knihy pak předají v košíku. Naše knihovnice pak košík převezmou zpět a vydesinfikují, aby byl připravený pro dalšího čtenáře. Že celá akce probíhá v rouškách, to už je samozřejmost,“ popsala postup předání vedoucí knihovny Pavlína Martiňáková.

Prátelské posezení spojené s vyprávěním pohádek nyní probíhá on-line

Výdej knih přes okénko probíhá hladce a provoz je rovnoměrně rozložen po celý den, tudíž nedochází ke shlukování čtenářů. I přesto se knihovnice rozhodly mezi své služby opět zařadit rozvoz knih. Pracovníci Městského kulturního střediska je rozvážejí zdarma, nově rozšířili seznam obcí, kam je možné knihy dovézt. K Frenštátu pod Radhoštěm a Trojanovicím si přidali Bordovice, Lichnov, Tichou a Veřovice.

Závoz knih pro Frenštát pod Radhoštěm a Trojanovice probíhá ve stejném režimu jako dříve, to znamená vždy v úterý odpoledne

v době od 17.00 do 19.00 hodin a v pátek v dopolední době od 10.00 do 12.00 hodin. A pro čtenáře z Tiché, Bordovic, Lichnova a Veřovic se knihy rozvážejí každou středu v odpoledních a podvečerních hodinách. Jedinou podmínkou využití této služby je platná čtenářská registrace a bydliště v konkrétních lokalitách. Výpůjčené knihy pak mohou čtenáři vrátit při dalším závozu, anebo až bude knihovna opět otevřená. Další možností je také vrátit knihy přes bibliobox, který stojí u knihovny a je k dispozici nonstop. Objednávky rozvozu knih je možné vyřizovat telefonicky na

čísle 556835670 nebo emailem na knihovna@mufrenstat.cz.

„Bohužel nebylo možné v lednu realizovat plánovanou besedu s panem Kublou o Tajných naukách starověku a zřejmě nebudou moci proběhnout ani další plánované únorové akce. A protože není možné osobní setkání, hledáme cesty, jak se potkat alespoň virtuálně. Aktuálně tedy jednáme nejen s panem Kublou, ale například i s panem Vašíčkem a dalšími o tom, jak tato setkání realizovat.

Do virtuálního prostředí se přesunula i naše pravidelná a oblíbená akce Sovičky. Prátelské posezení

Do virtuálního prostředí se přesunula oblíbená akce Sovičky

Muzeum ve Frenštátě p. R. – výstavy a programy

KARLA STIBORKOVÁ – METAMORFÓZY

Výstava obrazů Karly Stiborkové.

Výstavní síň Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výstava potrvá do 14. února 2021.

Otevírací doba:

úterý – pátek 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

neděle 9.00 – 12.00, 13.00 – 16.00

pondělí a sobota zavřeno

www.muzeum-frenstat.cz

spojené s vyprávěním pohádek o zvířátkách nyní probíhá on-line. Tento formát je jedinečnou příležitostí pro všechny, kteří se chtějí podívat, jak takový klub vlastně probíhá. Naše Sovičky jsou určeny pro děti od 4 let a je to setkání nejen s dětmi, ale i jejich rodiči. Odkaz na tuto akci naleznete na internetových stránkách knihovny,” uvedla vedoucí knihovny Pavlína Martiňáková. **—red—**

Soutěžní otázka na únor

Jak se umístil Aleš Loprais na Rallye Dakar 2021?

Své odpovědi, včetně uvedení vašeho jména i adresy, popřípadě telefonního čísla, zasílejte do 15. února 2021 na adresu: Frenštátský zpravodaj, Dr. Parmy 254, 74401 Frenštát pod Radhoštěm, nebo emailem: frenstat.noviny@mufrenstat.cz. Z došlých odpovědí bude vylosován jeden soutěžící, který obdrží knihu, kterou si převezme v redakci FZ.

Odpověď na soutěžní otázku z minulého čísla: Věda a voda

Výherce: Ludmila Foltýnová, Trojanovice

Dvojici v teplácích a teniskách zachraňovali pod Lysou

Horská služba se potýká se špatně oblečenými turisty. V polovině ledna, kdy teplota klesla na -20 °C zachraňovala muže a ženu, kteří uvízli ve sněhu v korytě řeky pod Lysou horou. Muž vyrazil na túru v teplácích a žena si obula tenisky. Podle záchranářů byli na pokraji sil.

„Oba se vypravili od přehrady Šance po žluté turistické stezce na vrchol Lysé hory. Zhruba kilometr před cílem se ale rozhodli výstup přerušit a vrátit se. Jenže se nevraceli po žluté, ale zabočili na jinou cestu, která se jim zdála vhodná. Po ní pokračovali směrem

dolů a postupně bojovali s hlubokým sněhem. Začalo se stmívat a oni nevěděli, zda na cestě ještě jsou,“ popsal situaci jeden ze záchranářů. Bezradný pár měl sice u sebe nabitý telefon, ale bez aplikace Záchranka. Navíc neuměl pracovat s mapami, takže

záchranářům nedokázal určit polohu, naštěstí ale měl zapnuté mobilní sledování polohy, takže jej horská služba nakonec lokalizovala. „Ale i naše technika měla co dělat, abychom se k nim dostali, místy jsme zapadali do hlubokého sněhu i se čtyřkolkami.“ Záchranáři na místě našli vyčerpaného muže a ženu, oba nedostatečně oblečení a obuté. „Muž měl místo kvalitních kalhot na túru jen tepláky, a žena měla na nohou dokonce obyčejné tenisky. Opravdu se sami vlastní silou nedokázali dostat z koryta potoka, kam se při hledání cesty dostali. Byli totálně vyčerpaní, podchlazení a už pomalu vzdávali boj o život.“ Horská služba jim poskytla teplé pohodlí a dopravila je k autu. **—red—**

Astra streamuje

V Astrě nemohou probíhat kroužky ani akce. Co budeme dělat? Jak jinak jsme schopni naplnit volný čas dětí i dospělých? Tak zněly první otázky ve chvíli, kdy jsme s kolegy řešili, co a jak dál. Kromě jiných věcí jsme se rozhodli ve velkém rozjet jedinečný projekt Astra streamuje. V listopadu jsme založili YouTube kanál, sehnali techniku a začali streamovat.

Na začátku jsme projekt Astra streamuje rozdělili do tří částí: Astra čte nejen dětem, Astra podcasty a Kytarové večery.

Astra čte nejen dětem: v pondělky a v pátky v 19 hodin se (nejen) děti mohou těšit na pohádku, kterou jim přečte jeden z astráků. Na programu jsou pohádky známé i neznámé, ale také poučné, třeba pověsti z Valašska a okolí. Za tu dobu už jsme přečetli téměř 30 pohádek, u kterých usíná spousta dětí.

Astra podcasty: Jedná se o rozhovory se zajímavými lidmi, kteří mají něco společného s Astrou. Rozhovory jsou unikátní v tom, že jsou vysílány živě. Diváci se mohou na cokoliv zeptat a celkově jde o spontánní projev, protože nic nemůže být sestříháno a přetočeno.

Kytarové večery: po úspěších jarních kytarových streamů jsme se rozhodli v nich pokračovat i v rámci Astra streamuje. Vše jsme postavili na improvizovaném programu dvou kytaristů, kteří hrají zájemcům písničky na přání. Nikdy nevíme, jak to skončí a jak to celé dopadne. Někdy kytarový večer ožíví i speciální hosté.

Speciální streamy: k projektu se záhy přidala i další odnož – speciální streamy. Prozatím proběhl Adventní, Silvestrovský a Táborev stream. Jedná se o delší vysílání nabité zajímavým programem, sestřihy a rozhovory.

V Astrě určitě nejsme žádní profesionálové v živém vysílání. Nicméně, doba je taková, jaká je, a i my jsme se jí přizpůsobili. Pokud nemohou děti a dospělí za námi, musíme my za nimi. Všechno neustále vylepšujeme: od obsahu, zvuku, obrazu až po osvětlení. Šli jsme s kůží na trh a já moc děkuji všem, kteří se na nás dívají, píší komentáře a baví se společně s námi.

Pokud o Astra streamuje slyšíte poprvé, vězte, že všechna videa jsou k nalezení na našem YouTube AstraFren. Klikněte na odebrat a na zvoneček a dostanete upozornění na novinky. Videa a živá vysílání přidáváme s předstihem na náš Facebook i Instagram.

*Děkujeme, že jste s námi
Za Astru, CVČ Jeník Hilšer*

Žákyně Hotelové školy získaly ocenění kraje a společnosti Marlenka

Žákyně Hotelové školy Jana Böhmová a Klára Sochová získaly certifikáty a finanční poukázky od Moravskoslezského kraje a společnosti Marlenka jako ocenění nejúspěšnějším žákům oboru Cukrář za rok 2020. Součástí hodnocení byly studijní výsledky žáků, umístění v odborných soutěžích a celkový

přístup k plnění úkolů v odborném výcviku. Z důvodu epidemiologické situace se slavnostní ocenění žáků nekonalo. Certifikáty a finanční poukázky předal žákyním ředitel školy prostřednictvím individuálních konzultací v cukrářském centru Hotelové školy. Blahopřejeme!

Jitka Kuběnová

Město vzpomíná na Jiřího Rašku. Letos v únoru by se dožil osmdesáti let

(pokračování ze strany 2)

Jako chlapec z Beskyd se Jiří Raška na lyžích skoro narodil. Pocházel ze čtyř dětí, otec byl ševcem ve Frenštátě pod Radhoštěm. V jeho začátcích ho vedli jeho bratranec a strýc, sami dobří skokani. Do špičky se probojoval na vojně, ve známé skokanské „líhni“ Dukly. Patřil k nejlepším reprezentantům české skokanské školy, byl úspěšný na středních i velkých můstcích, uměl i lety na lyžích. Zlatá a stříbrná medaile z olympijských her v Grenoblu vynesly Jiřímu Raškovi v roce 2013 ocenění Lyžař století.

Jiří Raška byl mezi českými lyžaři legendou. Skromný a houževnatý sportovec

„Byl to nádherný let v nekonečném tichu, který trval kratičký lidský věk. Malíř a redaktor Ota Mašek skoro omdlel, fotoreportér Jarda Skála přestal fotografovat. Trenér Remsa si omýval obličej sněhem a písklavý skokan Nor Wirkola přestal pískat.“ Tak zvětšil spisovatel Ota Pavel ve své Pohádce o Raškovi slavný skok, díky kterému Raška vybojoval pro Československo historicky první zlatou medaili ze zimních olympijských her.

Nezapomenutelný skok vynesl Jiřího Rašku k olympijskému zlatu na středním můstku

Ve Frenštátě pod Radhoštěm se Jiří Raška narodil a prožil zde i celý svůj život. Slavný rodák byl miláčkem místních. V roce 1968 jej po návratu ze zimních olympijských her v Grenoblu vítalo přeplněné náměstí

Jiří Raška si vydobyl svou oblibu nejen díky sportovním úspěchům, ale i svým občanským postojům. Byl například signatářem manifestu Dva tisíce slov. V anketě Svazu českých lyžařů byl zvolen českým lyžařem století. Od Českého klubu fair play dostal v roce 2005 hlavní cenu za celoživotní činnost. Dne 28. října 2011 mu udělil prezident České republiky Medaili Za zásluhy.

Sportovní odpoledne Raškiáda v Areálu skokanských můstků Jiřího Rašky

Na jeho počest každoročně v únoru ožívá areál skokanských můstků ve Frenštátě pod Radhoštěm akcí, nazvanou Raškohrátky. Během ní děti sportují a dospělí bojují s vele-výdrapem na můstku. Devátý ročník této tradiční sportovní akce, která si klade za cíl motivovat děti ke sportování, se letos neuskuteční z důvodu mimořádných opatření spojených s výskytem koronaviru. Frenštát na svého rodáka ale nezapomíná.

Jak se můžete na stránkách tohoto čísla dočíst, pomyslnou sportovní štafetu vyzvedly děti z Mateřské školky Dolní, které se koncem ledna zúčastnily Raškiády, sportovního odpoledne. Tu dětem z mateřinek připravili učitelé, rodiče i pracovníci oddílu skoků na lyžích TJ Frenštát pod Radhoštěm přímo pod skokanskými můstky. „S dětmi jsme zhlédli archivní záběry vítězných skoků na lyžích a příjezd Jiřího Rašky na frenštátské náměstí z olympiády. Předškoláci už také ví o knížce Oty Pavla Pohádka o Raškovi a zajímavé bylo, že některé děti přicházely do školky s tím, že jim rodiče vyprávěli o širších příbuzenských vazbách s Jiřím Raškou,“ uvedla ředitelka MŠ Dolní Andrea Vacková.

Jak je z předešlých řádků patrné, sportovní duch a odkaz Jiřího Rašky žije v jeho městě pod horami i dnes a lidé na tohoto skromného člověka a houževnatého sportovce nezapomínají.

Další díl seriálu „Po stopách...” je hotov

V neděli 24. 1. 2021 byly dokončeny poslední práce na druhém dílu seriálu, ve kterém se vydáme po stopách valašského básníka Josefa Kaluse. Josef Kalus žil velmi zajímavý a tvůrčí život, o kterém poutavě vypráví Martin Trubač. Krásné záběry beskydské krajiny Jaroslava Jindry bylo možné díky frenštátskému muzeu proložit řadou dobových fotografií, které nejsou běžně k vidění.

Na Štědrý den, jsme zveřejnili pilotní díl o Albínovi Poláškově. Výše zmíněnou druhou část o Josefu Kalusovi uvedeme premiérově v rámci živého streamu „Frenštát Po Zitivní“, který vysíláme 4. 2. 2021 od 19.00 na YouTube kanálu TV Beskyd. V současné době jsou rozpracovány další tři části seriálu.

Marian Žárský, ředitel MěKS

Dobové fotografie, které jsou součástí seriálu, poskytlo frenštátské muzeum

Astra, centrum volného času přináší originální pořady z vlastní produkce

V pondělí 25. ledna proběhl Speciální táborový stream na kanálu youtube. Stream byl nabitý informacemi, ale i vtipnými momenty a vzpomínkovými audio-video příspěvky z minulých táborů. Představeni byli všichni hlavní vedoucí a se všemi proběhl krátký rozhovor. Diváci dostali podrobný návod, jak se na tábor přihlásit, co pro to udělat, jak tábor zaplatit a vše důležité. Další náplní

streamu bylo seznámení s novým projektem Laško, do kterého Astra vstupovala a získala tak finanční obnos pro účastníky příměstských táborů. Tečkou pak byla telefonní soutěž o pěknou cenu. Závěrem nutno říci, že všechny audio a video příspěvky si vedoucí zpracovávali sami a že jich ve streamu nebylo málo! Speciální táborový stream je stále ke zhlédnutí na youtube kanálu Astrafren. **—red—**

Pro děti a jejich rodiče připravila ASTRA, CVC speciální táborový stream

Děti z MŠ Dolní si užily sportovní den

Bohatá sněhová nadílka udělala radost hlavně dětem. Jak jinak si tu bílou nádheru užít, než při pohybu. Dětem z mateřinek na Dolní jsme ve spolupráci s rodiči a oddílem skoků na lyžích TJ Frenštát pod Radhoštěm připravili sportovní dopoledne s názvem RAŠKIÁDA a to přímo pod skokanskými můstky. Než jsme se pod můstky vypravili, vyprávěli jsme si o legendárním skokanovi na lyžích a frenštátském rodákovi Jiřím Raškovi, jehož sportovní i životní příběh inspiruje ke sportu už několikátou generaci. Děti v průběhu týdne malovaly čepice „Raškovky“, zimní sportovce, z lega konstruovaly lanovku na Pustevny i skokanské můstky.

Děti z Mateřské školy Dolní si pod můstky užily Raškiádu

V Areálu skokanských můstků Jiřího Rašky si děti zasoutěžily ve sjezdu na lyžích, v bobování nebo v hodu sněhovou koulí na cíl. Ti nejmenší vytvářeli výbornou atmosféru, když srdečně fandili svým kamarádům.

Nakonec jsme společně postavili sněhuláky a akci ukončili koulováním. Zlatou medaili dostali všichni, vždyť nejcennější na sportu je parta kamarádů a radost z pohybu.

Andrea Vacková

Zaměstnanci úřadu pomáhali seniorům s registrací k očkování

V lednu pomáhali zaměstnanci města s registrací k očkování proti nemoci Covid-19 obyvatelům frenštátských domů s pečovatelskou službou,

ve kterých žije téměř 60 seniorů starších 80 let. Město Frenštát pod Radhoštěm nadále nabízí svým občanům pomoc při registraci k očkování. K té mohou využít krizovou telefonní linku 773 047 765, na které jim denně od 8 do 18 hodin budou k dispozici pracovníci úřadu a na které se domluví na termínu a způsobu pomoci při registraci k očkování. Linka je k dispozici všem občanům, nejen seniorům. První možností je osobní schůzka na úřadě, při které pracovník úřadu pomůže s registrací. Druhou je pak možná návštěva a pomoc s registrací přímo v místě bydliště občana.

Více na www.mufrenstat.cz

Bylo, nebylo....bude či nebude?

Většina pohádek obvykle začíná slovy bylo, nebylo...už to bude téměř rok, kdy v tom našem kulturním světě začínáme slovy bude, nebude? V pohádkách ale dobro vítězí nad zlem, a proto i my doufáme, že to tak co nevidět bude a my se budeme opět moci setkat nejen na našich pravidelných cyklech, ale také na dalších kulturních akcích a událostech, které pro naše diváky připravujeme a které nám už opravdu moc chybí. Prozatím však i v únoru pokračujeme pod sloganem bude, nebude...Držíme palce našim divákům, aby se v těch náhradních termínech náhradních termínů neztratili, a kdyby přece jen ano, není nic jednoduššího než nám do kulturního domu napsat nebo zavolat.

Zuzana Kalinová

POHÁDKOVÉ NEDELE PRO DĚTI – přeložená představení z roku 2020

Obušku, z pytle ven - náhradní termín 16. 5. 2021 / v 15.30 hodin / malý sál frenštátského Domu kultury

Pohádkové představení loutkové scény Bajka Těšínského divadla mělo naplánovaný už třetí náhradní termín na poslední lednovou neděli. Bohužel jsme museli hledat další termín a doufat, že tentokrát už ten poslední. Zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti a vstupenky mimo předplatné v ceně 90 Kč budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru po jeho otevření.

POHÁDKOVÉ NEDELE PRO DĚTI - nová sezóna 2021

Matěj a čerti - náhradní termín 5. 9. 2021 / v 15.30 hodin / malý sál frenštátského Domu kultury
Zahájení pohádkové sezóny se odložilo. Jako první byla pro naše velké a malé diváky připravena na druhou lednovou neděli grandiózní marionetová komedie Matěj a čerti na motivy lidové pohádky o chytrém Matějovi, v podání pražského divadla LokVar. Nicméně představení nebylo v souvislosti s aktuální protiepidemickou situací možné v tomto termínu odehrát, proto jsme společně s divadlem a dalšími pořadateli našli vhodný náhradní termín. Zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti a vstupenky mimo předplatné v ceně 90 Kč budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru po jeho otevření.

O Bojance a velkém lháři s myškou Klárkou a veverkou Terkou (náhradní titul za divadlo Loutkový svět Ostrava)... veselá pohádka o kamarádství, slušném vychování a o tom, že když lžete, můžete mít velký mrkvový nos - Divadélko Ententyky.

Naplánováno na: 14. 2. 2021 / v 15.30 hodin / malý sál frenštátského Domu kultury.

Pokud by to v únoru nevyšlo: uvedeme v neděli 28. 3. 2021 náhradní titul Myška Klárka, veverka Terka a ztracená kuřátka...jarní pohádka z farmy se spoustou zvířátek, plná legrace a s troškou bezpečnosti na silnicích. Vstupenky mimo předplatné v ceně 90 Kč budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru po jeho otevření.

ABONENTNÍ CYKLUS - přeložená představení z roku 2020

Smetanovo trio - náhradní termín 14. 4. 2021 / 19 hodin / velký sál frenštátského Domu kultury

Koncert byl opět přeložen z původně plánovaného několikátého náhradního termínu, který se měl uskutečnit v prvním únorovém týdnu. Vstupenky mimo předplatné v ceně 290 Kč budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru po jeho otevření.

Felix Slovacek a F Quintet - náhradní termín 20. 4. 2021 / 19 hodin / velký sál frenštátského Domu kultury

I tento závěrečný koncert minulé sezóny musel být kvůli špatně se vyvíjející epidemické situaci několikrát přeložen. Pokud nebude možné koncert odehrát v náhradním termínu, který byl stanoven na úterý 23. února 2021, bude platit avizovaný náhradní termín v měsíci dubnu. Vstupenky mimo předplatné v ceně 490 Kč budou v prodeji ve frenštátském Turistickém informačním centru po jeho otevření.

Kořeny a křídla

Anežka, Adam a Michaela. V minulém čísle Frenštátského zpravodaje jsme vám představili tyto tři zajímavé mladé lidi, kteří se vydali do světa, uspěli tam ve svých profesích, a vrátili se domů. Před několika měsíci, když jsme začali připravovat tuto rubriku, ke které nás inspirovala věta profesorky místního gymnázia: „Rodiče by měli dát svým dětem kořeny a křídla,” jsme netušili, kolik zajímavých, inspirativních, schopných a kreativních mladých lidí zde máme. Do redakce dostáváme další podněty a tipy na mladé odvážlivce, kteří se nebáli roztáhnout svá křídla, získali zkušenosti v zahraničí, a nakonec se vrátili domů, do rodného města, kde mají své kořeny. V tomto čísle vám představujeme tři mladé muže: dva Martiny a Radka.

Martin

Získat kvalitní vzdělání na prestižní zahraniční škole není nedosažitelný cíl. O tom jsem si povídala s Martinem, který po maturitě na frenštátském gymnáziu odešel studovat do rakouského Lince uměleckou školu Antona Brucknera Privatuniversität, obor Jazzová interpretace – Kontrabas. Mezi tím si zajel do Prahy na udělení hudební ceny Anděl 2017, kterou získalo v kategorii folk album Beránci a vlci, na kterém se Martin Kocián také podílel. Ale pěkně popořadě.

■ *Martine, byl jsi přijat také na brněnskou JAMU, ale rozhodl ses pro rakouskou univerzitu. Jak dlouho jsi studoval v Linzi?*

V Linzi fakticky studuji ještě dodnes. Bohužel se mi studium o půlrok protáhlo kvůli koronaviru, takže to dnes činí již šest a půl let! To už je doba! V Rakousku (nebo alespoň na naší univerzitě) je studium standardně plánováno na čtyři roky bakalářský cyklus a další dva až do magistra.

■ Jaký je průběh studia?

Studium probíhá více méně stejně jako všude. Máme v podstatě nalajnovaný studijní plán, co je možná trochu jinak, než na ostatních univerzitách je, že si můžeme dané předměty rozvrhnout do těch čtyř let, jak chceme. To znamená, že jeden semestr se dá totálně napraskat a další půlrok mít naprostý klid a podobně. K zakončení studia je potřeba pak složit závěrečnou zkoušku v podobě koncertu a akademické práce (bakalářka + diplomka).

■ Najaké téma bude tvá diplomka?

Diplomová práce bude produkce

CD na téma: Emancipace kontrabasů v moderní elektronické hudbě (délka cca 30 min) a k tomu popis průběhu nahrávání společně s uměleckým pozadím nahrávky (cca 30 stran). Obzvlášť zajímavý na tomto „albu” je způsob tvoření celé produkce. Hudebně se jedná o avantgardní IDM/Techno/experimentální hudbu, ovšem všechny zvuky (nebo spíš lépe jejich základ), které zde můžete jako posluchači najít, jsou pouze mnou nahráné akustické zvuky kontrabasů, následně přetvořené v počítači, aby odpovídaly sound designu, na který jsme v těchto žánrech zvyklí. (Zní to krkolomně, ale je to zkrátka nářez)... CD si bude po ukončení studia možno zdarma poslechnout na internetu!

■ Koncertuješ?

Během studia jsem aktivně koncertoval se svými projekty jak v Rakousku, tak Česku. Mimo finanční podporu svých rodičů jsem si všechny ostatní peníze vydělával pouze muzikou. V Linci hrajeme s mými dvěma kamarády v jednom místním podniku a jeden půlrok se nám

podarilo sehnat stále angažmá v restauraci ještě s jinou kapelou.

■ *Podílel ses na andělském albu Beránci a vlci (Indies Scope 2017). Můžeš nám o něm říct více?*

Je sice pravdou, že jsem se na albu podílel, pouze ovšem jako účinkující. Veškeré tvůrčí a manažerské zásluhy patří mému bývalému učiteli a příteli Marianu Friedlovi, kterému se touto deskou povedl udělat obrovský počín, v místních končinách nevidaný a jsem neskutečně hrdý, že jsem toho celého mohl být součástí.

■ *Děláme rozhovory s lidmi, kteří roztáhli křídla a teď se vrací ke kořenům. Platí to i u tebe?*

Dlouhou dobu jsme s přítelkyní Johankou uvažovali nad odcestováním za životem do Vídně. Nyní se nám narodila naše malá dcera Mína, a nejen proto jsme se rozhodli zůstat ve Frenštátě. Oba zde máme rodinu, své staré přátele a také zde máme naše krásné hory, které jsou nedílnou součástí našeho života. Představte, že bychom každé ráno neviděli Radhošť, by nás velmi trápila!

■ Jaký je tvůj sen?

Z pracovního hlediska být schopen se uživit tím, co jsem se původně vydal studovat do Rakouska. Čili být schopen přežít jako koncertující muzikant, který dělá zajímavou hudbu a není nucen dělat jakékoliv umělecké ústupky kvůli penězům. Z životního samozřejmě mít šťastnou zdravou rodinu a pozorovat, jak naše dcera vyrůstá ve stejných končinách mezi skvělými lidmi jako jsem měl tu možnost já.

■ Poselství?

Nikdy se nebojte pronásledovat své sny. Cesta zpět existuje vždy, ale šance, že se naskytne nějaká zajímavá životní příležitost, se nemusí jen tak opakovat!

*Děkuji za rozhovor
Romana Stejskalová*

Martin

Martin, rodák z Čeladné, absolvent frenštátského gymnázia 2001, je primářem gynekologického oddělení Nemocnice ve Frýdku-Místku. Jaká byla jeho cesta z našeho regionu do zahraničí a zpět?

■ *Naším záměrem je přibližovat životní příběhy mladých lidí, kteří vylétěli z hnízda a zase se vrátili zpět, jejich motivace, sny a realitu. Jaký byl od dětství váš vztah k cestování, případně životu v zahraničí?*

Vzpomínám si, že kolem šestnácti, ještě na gymnáziu, se mi líbil Nový Zéland, Austrálie. V té době se někdo odtud vrátil, byl jsem myslím na nějakém promítání a ta krajina plná krásné přírody se mi moc líbila. Obecně jsem pak k možnosti cestovat či žít v zahraničí měl kladný postoj. Už na vysoké škole jsem byl opakovaně v Anglii, klasicky na brigádách na farmách, které byly docela zábavné, ale zdejší prostředí nebyl klasický vzorek života v zahraničí. Potkali se tam čeští medicí a angličtí pankáči a večírky byly docela dobrodružné. Všichni mě lákali, ať tam zůstanu po škole, že doktoři se tam mají dobře, ale mně už tehdy bylo jasné, že Británie mne netáhne. Systém zdejšího zdravotnictví je jiný a navíc oni sami jsou uzavření a velmi rozlišují, zda je člověk Brit či imigrant. Praxi v zahraničí jsem však připouštěl.

■ *Takže hned po promoci jste měl zajetí úmysly?*

Ne, já promoval v roce 2006 na lékařské fakultě v Brně a poté nastoupil do Nemocnice Nový Jičín jako gynekolog a zpočátku byl spokojený i když postupně jsem vnímal neadekvátnost mezi pracovním vytížením a odměnou. Po pěti letech praxe jsem atestoval v oboru gynekologie. Zdejší situace však v té době už nebyla uspokojivá a stále se zhoršovaly podmínky pro mladé lékaře, kdy poměr mezi zatížením časovým i osobním neodpovídal stránce finanční a navíc vážla komunikace mezi mladými lékaři a vedením nemocnice a vlastně mi bylo znemožněno pokračovat v tom, co jsem chtěl prosadit a nezbylo mi než odejít. Když už jsem hledal nové místo, zaměřil jsem se na práci v Německu, kde byla silná poptávka po lékařích. Začal jsem intenzivně studovat němčinu a získal certifikát B2, který mi později ulehčil nastoupení praxe v zahraničí.

V roce 2014 jsem přijal práci v západním Německu, ve středně velkém městě Kleve u holandských hranic, na gynekologii tamní nemocnice. V té době jsem byl již ženatý a měli jsme jedno dítě, odcházeli jsme s přesvědčením, že je to

napořád. Měl jsem velké štěstí, neboť primář, český emigrant, mi vyšel vstříc, nemocnice nám zajistila ubytování a bylo mi umožněno pracovat a docházet do nemocnice ještě před složením aprobační zkoušky.

Po aprobaci - uznání specializace německou lékařskou komorou, už jsem mohl pracovat jako lékař konzultant a dostal pro práci velmi slušné podmínky profesní i finanční.

■ *Byl jste tedy připraven žít trvale v zahraničí. Jaký byl váš postoj k vzdálené rodině, domovu a regionu? A jaká byla realita vašeho přijetí zahraničními kolegy i místními obyvateli?*

Neviděl jsem to jako tak velký problém. Byla tam poměrně dobrá možnost leteckého spojení z Dortmundu do pro nás dostupných polských měst a rodina tak byla dosažitelná v relativně krátkém čase. Co se týče prostředí, bydleli jsme vedle Rýna a zdejší „placka“ se nám moc nelíbila, hory jsou hory, ale brali jsme to tak, že Německo je velké a je možno se přestěhovat na příjemnější místo. A to přijetí? Každá země to asi má tak, že přistěhovalci nejsou bráni naprosto shodně jako domácí, ale tamní společnost nás přijala opravdu velmi dobře. Co se týče kolegů, bylo to velmi dobré a jejich podpora byla opravdu nadstandardní, často lepší než zde. Ve zdejším regionu byla práce se zahraničními kolegy již zavedenou a po dlouhá léta zaběhnutou praxí a neměl jsem naprosto problém. I místní, kde jsme bydleli, nás přijali dobře, i když pravda je, že jsme se pohybovali v určité komunitě.

Určitě bychom časem mohli narazit na určité překážky či předsudky vůči přistěhovalcům, ale nám se to nestalo. Navíc pocítil jsem, že tam profese lékaře požívá vysokou autoritu.

Od kolegů i přátel jsme se opakovaně dovídali, že na východě země je situace zcela jiná, přichází z Čech jsou považováni za konkurenci, která jim „bere práci“ a vztahy jak profesní tak občanské nejsou často ideální.

■ *Jaké rozdíly, pozitiva a negativa jste viděl profesně?*

Systém je zcela jiný než u nás, vše mělo jasná pravidla, měl jsem poměrně hodně volného času, hodně peněz, pracovní tempo bez spěchu. Profesní podmínky jsem měl

Martin na fotografii úplně nahoře

senzační, mým úkolem bylo zlepšit operativu a přinést nové poznatky, které tam dosud nerealizovali, vlastně oni se učili ode mne a ne já od nich.

Já jsem ale přirozeně aktivnější a jejich tempo mi úplně nesedělo, zato jsem zde nabral nové zkušenosti v možnosti komunikace, přístupu k pacientovi, organizaci chodu oddělení a nemocnice, a to bylo velmi podnětné.

■ *Kdy nastal čas návratu a co jej spustilo a co rozhodlo?*

Přestože jsme byli rozhodnuti v Německu zůstat, po krátké době tam ke mně přišla skvělá nabídka frýdecké nemocnice – na pozici primáře gynekologie a porodnictví. Velmi mne lákala možnost uvést v život svůj koncept pojetí lékařské péče, zrealizovat nové postupy a odstranit přístupy, které se mi nelíbily. Došlo mi, že taková nabídka se nedostává každý den, byla to pro mě velká výzva.

Manželka byla pro návrat, byla v Německu se dvěma dětmi bez přímého kontaktu s širší rodinou. Na Vánoce 2014 jsme se rozhodli k návratu do Čech a na apríl 2015 jsem již nastoupil do Frýdku-Místku na pozici primáře. Odpověď na to, co rozhodlo pro zdejší místo není asi běžná: více práce a velká výzva zde.

Sešly se dvě strany: rozvoj oddělení byl prioritou vedení nemocnice a má vize zcela vyhověla tomu zadání. Další velkou výzvou byla plánovaná celková rekonstrukce oddělení.

■ *V čem je české zdravotnictví podle vašeho názoru jiné a co jste nám přinesl nového?*

Tady se uplatňoval a dosud poměrně často převažuje direktivní přístup. Lékař určí postup a pacient by měl toto respektovat. Já vidím jasnou budoucnost v takové komunikaci, kdy pacient sám zváží, zda nabízený postup je pro něj

dobry a přijatelný. V Německu jsem to v praxi poznal a tady už to také přichází. Pacient se má právo ptát, zda navrhovaný postup má význam. Ale i naopak - pacient sám je odpovědný za svůj život a zdraví a případně za zdraví svého dítěte. Pokud je správně poučen a informován a přesto se rozhodne neakceptovat lékařovo doporučení, je to jeho odpovědnost a musí se učit ji přijmout. Zvláště na našem oddělení gynekologie a porodnictví, jsme zde schopni tolerovat spoustu věcí. Ale jsou určité meze.

Já jsem považoval tento přístup vždy za vlastní a v Německu se mi ukázalo, že je to správná cesta. Například já jsem vyšetřil pacientku a domluvil další postup, ale tím to nekončilo a jiný, zpravidla neatestovaný lékař, s ní řešil předoperační informovaný souhlas. Ale důsledně. Záležitost, která u nás trvá zpravidla „minutu“, zabrala často hodinu, každý bod byl s pacientkou procházen s trpělivým vysvětlováním a poučením.

■ *Hodnotíte tedy zkušenosti v zahraničí jako pozitivní?*

Určitě! Mám z čeho čerpat a mám mnoho plánů do budoucna.

Mohu jen doporučit, aby každý mladý člověk, kterého to láká za hranice, takovou zkušenost podnikl. A navíc doporučuji, aby to udělal co nejdříve. Když ještě nestačí nasát zdejší systém. Nemusí potom srovnávat, co je kde lepší a hlavně když je člověk bez rodiny, je rozhodnutí zda vycestovat, nebo ne mnohem snazší. A není nic horšího než pasivní rezignace. A není nic lepšího než vidět, že venku poznání novinky je možno doma uplatnit podle svého.

■ *A co ten Zéland?*

Ten mě ještě snad čeká.

■ *Očkování?*

Jednoznačně! Je to jediná možná cesta.
Alena Uličníková

Radek

Radek pochází z Frenštátu pod Radhoštěm. Po základní škole a Střední umělecké škole sklářské ve Valašském Meziříčí (2005) se rozhodl vycestovat a poznat trochu svět. „Do svých 21 let jsem nepřekročil hranice. S rodiči jsme nejedli do zahraničí. Po škole jsem začal pracovat v místní firmě, ale byl jsem unavený z monotónnosti a jednatvornosti a věděl jsem, že chci někam vycestovat, objevovat neznámé,“ popisuje začátky Radek.

■ A podařilo se?

Vlastně má první cesta začala ještě ve Frenštátě. V 17 letech jsem si postavil kolo a objel všechny beskydské vrcholky nad tisíc metrů. Jen tak, šlo hlavně o to si zažít ten krásný pocit, když člověk poznává místa, které ještě nezná. Když jsem si vydělal své první peníze, vyjel jsem na týden do Paříže, pak Švédsko, Stockholm, výlety do Alp Mont Blanc, Ortler a další. Všechno to byly tak týdenní, čtrnáctidenní cesty, které jsem absolvoval jako turista. Bylo to pěkné, ale já chtěl něco více opravdového.

■ Takže organizované cestování jste zavrhl?

Především proto, že když si vše zařídíte sám, tak každý den se stává výzvou. Je příjemné si dokázat, že se sami zorientujete v systému dopravy a spletitých ulic v neznámém prostředí. Výzvou pro nás bylo už samotné rozhodnutí vycestovat a začít pracovat v cizině.

■ Pro nás?

Ano, poprvé jsme vyjeli do světa v roce 2013 s mou bývalou přítelkyní Janou, která pochází také z Frenštátu. Jana byla tehdy cestovatelsky zkušenější a jsem jí dodnes vděčný za podporu a odvalu, kterou mi dodala. Nebýt jí, asi bych se nikdy neodhodlal. Spolu jsme rozeslali životopisy v angličtině na pracovní

nabídky do Francie, Norska, Švédska – bylo nám jedno kam. Pak jsme uviděli nabídku práce na Island a zkusili jsme napsat i tam. Přišli nám čtyři odpovědi, tři z farem a jedna z country hotelu na Islandu. Vybrali jsme si farmu ve Francii, ale po 14 dnech jsme to vzdali. Znovu jsme zkusili napsat na Island, jestli jejich nabídka stále platí. A oni nám odepsali. Ano, přijedte.

■ Jaké byly první dojmy?

Nepopsatelné. Je to to nekrásnější a nepříjemnější místo, kde jsem kdy byl. Příroda čistá a počasí drsné. Je tam krásné světlo. Všude, kam se podíváte, vidíte daleko. Ta nekonečná dálka je osvobozením nejen pro oko, ale i pro duši. Slovo klid nejlépe vystihne atmosféru Islandu. Geotermální jezírka na koupání, vodopády, ledovce. Nicméně, to nejkrásnější na Islandu je náture tamních lidí. To je to, proč jsem se tam cítil tak dobře.

■ A samotný hotel?

Bylo to místo uprostřed ničeho v Západních Fjordech. Nejbližší vesnice byla 110 km a do města to bylo 140 km. Hotel byl co nejméně závislý na okolí. Islandané využívají horko z vulkanické země. Tento vnitřní oheň asi nikdy nevyhasne. Hotel byl napojen na dva geotermální vrty. Horká voda vytápěla budovu, skleníky, bazén, chaty, stáje, veškeré

Já a Rozálie v ománské poušti

zázemí. Ve sklenících jsme pěstovali zeleninu a ovoce do kuchyně. V sezóně jsme se starali o 20 pokojů, tři chaty, bazén, 23 koní, tři skleníky a rybí sádky, kde bylo 12 tisíc ryb pro restauraci, která byla otevřená téměř non-stop. Turisté uprostřed ničeho měli zajištěný plný servis.

■ Jakou práci jste dělali?

V sezóně (přes léto), pracovalo v hotelu více zaměstnanců a v zimě jsem tam zůstal někdy i na pár měsíců sám s majitelkou komplexu. Všichni dělali vše, co bylo potřeba. Vařil jsem, servíroval jsem, přijímal hosty na recepci, chytal ryby pro restauraci, staral jsem se o koně, skleníky, ale také podnikal s turisty vyjíždky na kajaku ve fjordech. Na kajakových projíždkách jsme vždy byli ve společnosti i stovek tuleňů, papuchalků, medúz a někdy i nějaká velryba propulula kolem nás.

■ A když skončila hlavní sezona?

V zimě byl režim jiný. Turisté

nepřijížděli do hotelu za námi, ale většinou si on-line zamluvili týdenní výlet a my pro ně dojeli na letiště (asi 400 km) a přivezli je do hotelu, kde jsme jim podle počasí a jejich fyzické kondice vymýšleli program. Většinou jsem skupiny prováděl k vodopádům, nebo jsme podnikli túry na ledovec. Chodili jsme také lovit ryby na zamrzlé jezero. Před tím jsem ale musel nejdříve vyvrtat díry do ledu na hladině. Podnikali jsme výpravy na kajaku, kdy jsme projížděli fjordy, navštívili jsme také nejbližší rybářské město Ísafjörður, jehož dominantou je kostel na ledovém fjordu a také knihovna, která je jakýmsi kulturním centrem oblasti. Toto místo patří mezi nejchladnější části Islandu a je opředené řadou severských mýtů. Několik set metrů nad městem se například nachází „Trolli trún“. Z něj je nádherný výhled na celý fjord.

■ A když turisté nebyli?

To jsem stavěl chaty a rekonstruoval pokoje. Naučil jsem se sám zabudovat podlahové vytápění, dělat obklady v koupelně, sádkartonové konstrukce, zapojovat vodovodní trubky, i zateplit stěny. Takto jsem postavil sedm pokojů a jednu chatu.

■ Jak dlouho jste na Islandu pracoval?

Od roku 2013 do května minulého roku. Mezi tím jsem byl dvakrát na Novém Zélandu, kde jsem strávil jeden rok a následně tři další měsíce. Prošel jsem Jižní ostrov (1300 km), který je neuvěřitelně rozmanitý. Na jeho území se nacházejí nejvyšší vrcholky Jižních Alp, ledovcová jezera nebo pas-tviny a nekonečné vinice. Tam jsem pracoval na farmě, sbíral mandarinky, banány, avokádo, rouboval jablka, sbíral třešně. Také jsem pracoval na horách, pro Department of Conservation, kde jsem se staral o turistické

Na cestě Pacifickou hřebenovkou

stezky a jejich značení a také o horské chaty v zélandských národních parcích. Na Novém Zélandu je asi tisícovka chat na zajímavých místech, které mohou využívat turisté. Stávalo se, že nás správci převezli vrtulníkem k chatě, tam jsme pracovali a po několika dnech nás přepravili zase na pláž. Bylo to divoké a zajímavé.

■ **Radku, na fb jsem zjistila, že jste byl na Novém Zélandu, Tchaj-Wanu, Bali, v Ománu, Indonésii, Austrálii, Faerských ostrovech, na Tenerife, ve Švédsku, Anglii... Na to, že jste začal svět objevovat ve 21 letech jste toho stihl dost. A nejzajímavější cesta?**

Asi nejzajímavější byla Pacifická hřebenovka, která vede od mexických hranic, od jihu na sever USA a končí v Kanadě. Je to jeden z nejtěžších treků světa. Pět měsíců jsem šel s jedním batohem, většinou vysoko v horách a spal ve stanu. Žil s málem a vážil si drobností – vody, jídla, spacáku a třeba i toho, když jsem měl dvě deci vody nazbyt, abych se v ní mohl umýt. Je na ní vše, jen pouští jdete 1000 km, pak se stoupá do zasněžených hor, kdy nejvyšší je Mount Whitney, která měří 4400 m.n.m a je s výjimkou Aljašky nejvyšší horou Ameriky. Důležité je načasování. Já vyšel v polovině května, což bylo docela pozdě a ke konci jsem musel pospíchat, abych do října došel do státu Washington, než vše zapadne sněhem. Nakonec jsem se sněhu nevyhnul. Mně se povedlo bez vynechání jediného kilometru dojít až do Kanady. Po cestě jsem potkal spoustu zajímavých i zvláštních lidí, kamarádů. Také spoustu hmyzu, více jak miliardu komárů, několik medvědů, jednoho vlka, kojoty a stovky hadů.

Takto mě vyfotil jeden z belgických turistů, které jsem provázel na kajakových vyjíždkách na Islandu

■ **Jak jste si obstarával jídlo?**

To bylo mnohdy to nejnáročnější. Města strašně vyčerpávají. Když jsem chtěl nakoupit, musel jsem sejít z hor dolů, najít cestu, stopnout nějaké auto a následně se zorientovat v neznámém městě. Pak už „jen“ nakoupit a zařadit vše potřebné. Popřípadě se vyspat v hotelu a na druhý den s plnou náloží zpět do hor. Jedl jsem kuskus, chili, tuňáka, ořisky, mandle, čokoládu, sušené mléko, tortilly, čočku, burákové máslo, což pro mě bylo nejlepší jídlo. Olivový olej, česnek, kurkuma, čočka, sušené brambory a sušené ryby z Islandu, které jsem si nechal poslat na pobočku pošty v Americe. Ty byly nejlepší, nic nevážily a dodaly mi potřebnou dávku proteinů. Na konci jsem potřeboval pro své bytí batoh vážící

6 kilogramů. Byl jsem absolutně soběstačný. Minimum oblečení, stan, spacák.

■ **Celou cestu jste šel sám?**

Ne, v té nejtěžší horské části v pohorí High Sierra se ke mně přidala má přítelkyně Rozálka, která před tím nikdy nešla vícedenní trek. Přesla se mnou celou High Sierru, a ještě něco navíc. Víc jak 1000 km. Rozálka je z Lichnova, ale poznali jsme se v Ománu. Po Americe za mnou přijela i na Island, kde se mnou strávila necelé tři měsíce. Nyní spolu bydlíme ve Frenštátě.

■ **Děláme rozhovory s lidmi, kteří roztáhli svá křídla a teď se vrací ke kořenům. Jak je to u vás?**

Víte, můžete vidět krásné hory, poznat fajn lidi (na Islandu se ke

mně chovali úžasně), ale s rodinou bych chtěl žít tady. Mé buňky ví, kde je jejich domov a s tím já nic neudělám. Být s Rozálií, zajít si s kámošem zahrát fotbal... Kvalitní život nedělají krásné vodopády, ale naplněné vztahy. Ve Frenštátě jsem nastoupil jako správce městské zeleně v Technických službách města a jsem spokojený. Krásná práce venku, ve výškách, to mám rád.

■ **Váš sen?**

Sen? Samotný život mě naučil, že sny a přání jsou jen iluzi... A život sám si udělá, co bude chtít. Nicméně směr, kterým se budu snažit jít... Založit rodinu, mít práci, která mě bude bavit, mít kolem sebe přátele... Takže asi tak.

Romana Stejskalová

Trojanovice chtějí na Pustevnách postavit zvoničku

Připomenout duchovní podstatu místa i původ názvu Pustevny chce obec Trojanovice. Na místě, kde dříve stávaly poustevny, chce postavit Felixovu zvoničku připomínající posledního poustevníka. Obec chce do začátku letní turistické sezony 2021 realizovat stavbu zvoničky, na kterou bude moci přispět také veřejnost.

Zvonička bude přes čtyři metry vysoká a bude stát naproti chaty Šumná, tedy přesně na místě, kde stála původní poustevna z konce 18. století. Samotná zvonička ve své podobě ponese konkrétní poselství, které do ní vložil její tvůrce, sochař Pavel Cupák. Ten ji popsal takto: „Zvonička bude vyrobena z dubového dřeva. Navržená je z jediné desky mohutného věkovitého dubu. Zvnějšku bude opracovaná do tvaru lomeného oblouku jako symbolu sakrálního prostoru, víry a spirituality. Uvnitř tohoto prostoru je vyřezaná silueta člověka. Ta symbolizuje nerozlučnou spojitost víry a lidí, ducha a duše. Víra bez svého nositele by

byla prázdná. Samotná postava stojí poblíž tohoto místa víry a mírně nakloněné hlavy obou postav směřující k sobě, značí vzájemnou náklonnost a spojení. Postava má v těle kruhový otvor značící duši, která je opět symbolicky vrácena zpět do štítu kapličky jako zlacený terč-slunce, které celý prostor prozařuje a zpětně naplňuje onou vírou, kterou do těchto prostor přináší věřící. A samotný zvon je uložen v těle postavy, v siluetě uvnitř kapličky a symbolicky tak bije pro víru a vše, co nás přesahuje.“

Do zvoničky bude zavěšena kopie vzácného zvonu, který je nyní k vidění na obecním úřadě v Trojanovicích.

Ivana Vrtalová, místostarostka

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

7. - 9. 7.	Detektivní kancelář	7 - 11 let
12. - 16. 7.	Animák	5 - 6 let
26. - 30. 7.	Návrat do Bradavic	7 - 12 let
2. - 6. 8.	Léto v pohybu	6 - 10 let
2. - 6. 8.	Malovaný týden	8 - 12 let
9. - 13. 8.	Pod hladinou	7 - 11 let
9. - 13. 8.	Taneční léto 1	7 - 12 let
16. - 20. 8.	Taneční léto 2	7 - 12 let
23. - 27. 8.	Úsměv a mávat	6 - 11 let

POBYTOVÉ TÁBORY

19. - 26. 6.	homeLES	15+ let
3. - 17. 7.	Sedm	11 - 16 let
9. - 16. 7.	Discgolf camp	9 - 17 let
17. - 31. 7.	Mordor	11 - 17 let
18. - 28. 7.	Volání Olympu	6 - 11 let
28. 7. - 7. 8.	Pevnost	6 - 11 let
15. - 21. 8.	Šťastné a zmatené	8 - 13 let

PŘIHLAŠOVÁNÍ

Přihlašování je možné od 1. února 2021 ve 20:00.

Kompletní informace a přihlašování na

WWW.ASTRAFREN.CZ

LETNÍ TÁBORY 2021

Železniční dopravní nehoda v Lichnově

Na železničním přejezdu v katastru obce Lichnov došlo 26. ledna krátce před sedmou hodinou ranní ke srážce vlaku s osobním vozidlem. Po nárazu se auto od vlaku odrazilo a zůstalo stát na kolech asi 40 m od

místa srážky, přičemž řidič vypadl z vozidla. Na místo nehody dorazili frenštátský hasiči společně se záchranáři Zdravotnické záchranné služby, s Policií ČR a s kolegy z kopřivnické stanice Hasičského záchranného sboru. Poskytli okamžitou první pomoc řidiči osobního vozidla. Řidič byl při vědomí, ale utrpěl zranění na hlavě a na končetinách. Ve vlaku včetně strojvedoucího cestovaly tři osoby, které z nehody vyvázly bez zranění. Místo zásahu bylo následně předáno jednotce HZS Správy železnic z Ostravy. Příčina nehody je předmětem dalšího šetření. **-red-**

Ve Frenštátu nakupujeme od lokálních farmářů na Scuk.cz

200+
farmářů

Scuk.cz

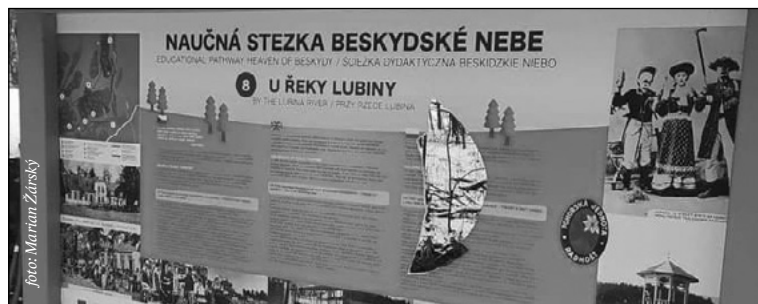

Scuk.cz/frenstat-pod-radhostem

Výdejní místo: SC Replay, U Příkopy 1914, Frenštát p. R.

Vandalové opět zničili informační tabuli

Nově zrekonstruovaná Informační tabule u řeky Lubiny je opět rozbitá. Někteří lidé se prostě musí „bavit“ nějak jinak a nejvíce je asi uspokojí pohled na zničenou věc, na jejíž „úpravě“ se podíleli. Pokud se stanete svědky jejich řádění, prosíme, abyste kontaktovali městskou policii na tel. 606 756 319 a 606 756 318 **-red-**

SIEMENS
Ingenuity for Life

**Získejte super místo
v moderním závodě
s přátelskou
pracovní dobou
a volnými víkendy.**

📷 Michal Svačina
dělník
Siemens ČR

Máme pro vás zajímavé pozice do výroby i administrativy.
Více o aktuální nabídce na www.siemenselektromotory.cz
THP tel.: 727 896 641
Pozice ve výrobě tel.: 607 026 613

Siemens, s.r.o., o. z. Elektromotory Frenštát

Přidejte se k nám!

Staňte se součástí známé nadnárodní firmy
a podílejte se na zajímavých mezinárodních
projektech

Siemens, s.r.o., odštěpný závod Elektromotory Frenštát patří mezi přední světové dodavatele nízkonapěťových asynchronních elektromotorů. Jsme největším evropským závodem na výrobu standardních elektromotorů osových výšek 225–355 mm, které dodáváme do celého světa. Našimi hlavními zákazníky jsou výrobci čerpadel, kompresorů a klimatizačních zařízení.

V současné době hledáme nové kolegy!

Koho?

Jde například o lakýrníky, strojírenské dělníky, elektromechaniky na navijárnu, elektromechaniky na montáž anebo odlévače kovů. Zároveň na TH pozice hledáme product portfolio managery nebo SAP specialisty.

Proč?

Stanete-li se součástí našeho týmu, získáte práci ve stabilní společnosti, atraktivní finanční ohodnocení, práci na plný úvazek (do kmenového stavu), různorodé možnosti dalšího rozvoje a odborného vzdělání, milé kolegy a kolegyně, v neposlední řadě přátelské, mezinárodní pracovní prostředí.

K tomu vám přidáme ještě nejrůznější benefity:

- roční příspěvek 22.000 Kč do programu Benefit Plus (lze využívat i na nákupy potravin ve vybraných řetězcích)
- bezúročné půjčky pro zaměstnance až do výše 300.000 Kč
- odměny při životním a pracovním jubileu až do výše 40.000 Kč
- zvýhodněné nabídky pro zaměstnance Siemens
- závodní jídelna v areálu firmy
- akciový program pro zaměstnance
- dobrovolnický den, zaměstnanecké akce
- 5 týdnů dovolené

Kontakt:

Pozice do výroby: Marie Chocenská,
+420 607 026 613, marie.chocenska@siemens.com

THP pozice:
Zuzana Kleinová,
+420 727 896 641, zuzana.kleinova@siemens.com

NÁBYTEK
PRO VÁŠ DOMOV

**JÍŽ 28 LET
VÁM DODÁVÁME
KVALITNÍ ČESKÝ NÁBYTEK**

Jitka Baláčová NÁBYTEK
Dolní 482 | 744 01 Frenštát pod Radhoštěm
Tel./fax: 556 835 494 | GSM: 603 842 666
E-mail: balac@cbox.cz | www.nabytek-frenstat.cz
IČO: 13018230 | DIČ: CZ455529433

OTVÍRACÍ DOBA:
Po-Pá: 8 - 12, 13 - 17
So: 8.30 - 11.30

**Hotelová škola, Frenštát pod Radhoštěm,
příspěvková organizace**

Příspěvková organizace
Městského úřadu Frenštát pod Radhoštěm

www.hotelovkafren.cz tel.: 556 836 551 e-mail: sekretariat@hotelovkafren.cz

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

65-42-M/01 Hotelnictví (4 leté)
ŠVP Hotelový provoz a gastronomie

65-42-M/02 Cestovní ruch (4 leté)

64-41-L/51 Podnikání (2 leté)
Denní nástavbové studium pro absolventy tříletých oborů s výučním listem.

Střední vzdělání s výučním listem

29-54-H/01 Cukrář (3 leté)

65-51-H/01 Kuchař-číšník (3 leté)
Vzdělávání podle ŠVP Kuchař nebo Kuchař-číšník

www.hotelovkafren.cz

Společnost M Security and Cleaning, s.r.o., hledá spolehlivého pracovníka na pozici

ÚKLID
KANCELÁŘSKÝCH PROSTOR

Místo výkonu práce: Frenštát p. R.
Popis pozice: práce na DPP; úklid: PO -
PÁ 3 hod./den.; mzda: 5600,- Kč/měsíc.
Práce vhodná pro starobní důchodce
nebo maminky na mateřské dovolené.

V případě zájmu volejte na tel. č.:

770 123 280

 M SECURITY
& CLEANING

**SERVIS PRO VÁŠ
DOMOV**

tel: **723 827 617** servismlynar@seznam.cz

Specialista na výrobu a renovaci pomníků

**KAMENICTVÍ
Burda**

www.kamenictviburda.cz ☎ 774 889 261

- Výroba a montáž hrobů na zakázku
- Odborné renovace a opravy stávajících pomníků
- Strojní broušení terasových pomníků bezprašnou tech. přímo na místě
- Sekání a opravy písma (zlacení, stříbření a barvení)
- Pomníkové doplňky všech druhů (nerozové, bronzové, žulové)
- Zhotovení nových betonových základů
- Likvidace a odvoz stávajících hrobů

Využijte **20% SLEVOU** na sjednané zakázky na rok 2021

ZAVOLEJTE - PŘIJEDEME - ZAMĚŘÍME - PORADÍME

Relaxační masáže

Jolana BARTONÍČKOVÁ

Přijďte si odpočinout, naladit a nabít, vždy trošičku jinou
a jedinečnou masáží inspirovanou hudbou,
kterou si můžete sami vybrat.

0,5 h 300 Kč
1 h 500 Kč

Tel. 777 952 347 Adresa: Kunčice pod Ondřejníkem 690

Výprodej palivového dřeva

TROJANOVICE (areál bývalého JZD)

ODKORY (odřezky, krajinky)

- balíky 1,2 - 1,8 m³ (dle délky)
- modřín, smrk, jedle - 3, 4 a 5 m
- **AKČNÍ CENY OD 450 Kč/bal.**
- doprava dohodou

LISOVANÉ BRIKETY (směs dřevin)

- pytle dle váhy
- **AKČNÍ CENA 3,5 Kč/kg**

Celoročně nabízíme prodej i zakázkovou
výrobu řeziva všech velikostí a tvarů; OSB
desky, izolace, spojovací a stavební materiály.

Tel.: **+420 725 746 677**
E-mail: **obchod@prirodnibydleni.cz**

Nefunkční zářivky a vysloužilé elektro sbírá EKOLAMP

Vysloužilé zářivky či **LED žárovky, fény, vysavače nebo rychlovarné konvice rozhodně nepatří do běžné popelnice na směsný odpad. Nejen, že se dají opětovně využít a recyklovat, ale zářivky navíc obsahují i malé množství rtuti, a proto nesmějí skončit na skládce, odkud by rtuť mohla uniknout do půdy, ovzduší a spodních vod.**

ÚSPORKY OBSAHUJÍ RTUŤ, ALE I SKLO, KOVY A PLASTY

Zářivky (trubicové i kompaktní úsporné) obsahují 3–5 mg jedovaté rtuti, která by ve vyšších koncentracích mohla ohrozit lidské zdraví i životní prostředí. Kromě rtuti je ve světelných zdrojích obsažena i řada druhotných surovin: hliník, mosaz a další kovy, které je možné znovu použít v kovovýrobě. Recyklované plasty jsou dobrou surovinou například pro zatravnovací dlaždice či různé plastové komponenty. Sklo se používá zejména jako technický materiál. Znovu je tak možné pro další výrobu použít více než 90 % materiálu, ze kterého byly světelné zdroje vyrobeny.

ZE STARÉHO FÉNU NOVÝ ELEKTROSPOTŘEBIČ

Důležitým zdrojem cenných druhotných surovin jsou i malé a velké elektrospotřebiče, které by rozhodně neměly končit v kontejnerech na běžný komunální odpad. Stejně jako úsporky obsahují hliník, mosaz, měď, stopové množství zlata a dalších vzácných kovů, které se dají znovu využít při výrobě nových elektrozařízení. Elektroodpad tak díky

vám neskončí nikde ve spalovně, nebo na skládce, ale ve výrobě, kde z něj může vzniknout nový elektrospotřebič.

ODNESTE JE „DO SBĚRU“

Pokud teď přemýšlíte, jak s vysloužilým elektrozařízením či úsporkou naložit a kde je odevzdat k recyklaci, rádi vám poradíme.

Vysloužilý světelný zdroj můžete odevzdat v elektro obchodě při nákupu nového.

Také můžete nefunkční zářivku či LED-ku odnést spolu s dalším elektroodpadem do našeho sběrného dvora na ulici Střelníční 841, který je otevřen každý pracovní den a v sobotu dopoledne. Obsluha sběrného dvora je zdarma převzeme a vloží do speciálních sběrných nádob.

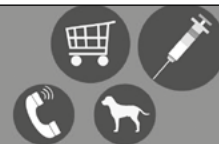
EKOLAMP SE POSTARÁ O SBĚR, SVOZ I RECYKLACI

Zpětný odběr světelných zdrojů i dalších elektrozařízení pro Frenštát pod Radhoštěm zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP, který v České republice funguje již od roku 2005. Vytváří síť sběrných míst, která vybavuje sběrnými nádobami a plně hradí přepravu sběrných kontejnerů do recyklační firmy i samotnou recyklaci. Díky tomu ušetří Frenštát pod Radhoštěm finanční prostředky, které bychom jinak museli vynaložit na recyklaci nebezpečných odpadů.

Více se o problematice nakládání s nefunkčními světelnými zdroji a dalšími elektrozařízeními dočtete na www.ekolamp.cz.

POMOC COVID-19

PRO OBČANY

Město Frenštát pod Radhoštěm nabízí pomoc.

Máte zájem nechat se očkovat proti nemoci COVID-19 a nevíte si rady s registrací? Víte o někom, kdo potřebuje naši pomoc?

POMŮŽEME VÁM PŘI REGISTRACI NA OČKOVÁNÍ!

Vážení spoluobčané,

nadále trvá nabídka pomoci s nákupem potravin, léků, venčením psa a podobně. Obratě se na nás! Máme k dispozici tým dobrovolníků.

Kontaktujte nás na tel. čísle:

773 047 765 Po – Ne 8:00 – 18:00

NAVŠTIVTE

Vzorkovou expozici destilátů FLERET

Nabízíme ucelený výběr
prémiových ovocných destilátů FLERET Collection 1850,
likérů BESKYD 1129, unikátní Révu pálenku
či další výrobky z portfolia destilérky Fleret
s možností příjemného posezení.

**Pro návštěvníky s trvalým bydlištěm
ve Frenštátu pod Radhoštěm
jsme připravili 15% slevu* na celý sortiment.**

TĚŠÍME SE NA VÁS!

**Sídlíme v prostorách destilérky FLERET,
Nádražní 915, Frenštát p. R.**

Otvírací doba: Po, Út, Čt 7:00 -13:30; St, Pá 7:00 – 18:00

*Sleva je platná po celoročně na všechny výrobky z portfolia FLERET DISTILLERY

Dotazníkové šetření Místní akční skupiny Lašsko

V rámci přípravy Strategie komunitně vedeného místního rozvoje realizované Místní akční skupinou (MAS) Lašsko, z.s., probíhá dotazníkové šetření pro podnikatele, neziskový sektor a veřejnost, zjišťující rozvojové potřeby v území.

MAS Lašsko, z.s. je nezisková organizace místního partnerství zastupující veřejný i soukromý sektor na území 18 obcí: Bordovice, Frenštát pod Radhoštěm, Hodslavice, Hostašovice, Kopřivnice, Lichnov, Mořkov, Nový Jičín, Příbor, Rybí, Starý Jičín, Štramberk, Tichá, Trojanovice, Veřovice, Závišice, Ženkla, Životice u Nového Jičína.

MAS spolupracuje na rozvoji svého venkovského regionu s pomocí finanční podpory EU a národních programů. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.

Sesbírané informace pomohou získat finanční prostředky pro rozvoj regionu a efektivně zacílit jejich rozdělení v programovém období 2021-2027.

Dotazník je možné vyplnit do 28. 2. 2021 na tomto odkaze: http://maslasko.cz/?mn_post=124

- Dotazník pro veřejnost
- Dotazník pro neziskový sektor a příspěvkové organizace
- Dotazník pro podnikatele

Jedna osoba může vyplnit více dotazníků (např. i za podnikatele, i za veřejnost). Všem, kteří se do dotazníkového šetření zapojí, zaměstnanci MAS Lašsko, z.s., velice děkují.

Renovace technického zázemí Domu kultury

Také v lednu pracovníci Městského kulturního střediska pracovali na zlepšení technického zázemí Domu kultury. Částečně svépomocí rozšířili rozvody zásuvek na portálech pódia velkého sálu, které budou stabilně osvětleny novými světly. Vyzkoušeli si také sádkokartonářské práce ve formě začistění otvorů po

starých reprobodnách po stranách jeviště. No a konečně na řadu přišla také výměna jedné z hlavních rozvodných elektro skříní. Tu původní, menší, nahradila prostornější. Po pravdě tento poslední úkol, rozplétání gordického uzlu desítek drátů si už vzali na starost elektro profici.

—red—

Jak šel čas s frenštátským nádražím

Historie vlakového nádraží ve Frenštátě pod Radhoštěm sahá do druhé poloviny 19. století. Výpravní budova byla postavena v roce 1888 a první vlak se ve Frenštátě zastavil 1. června téhož roku. Stanice byla vybudována jako součást spojky Valašského Meziříčí a Frýdlantu nad Ostravicí v rámci větve Severní dráhy císaře Ferdinanda.

Zprávy o zbudování železniční dráhy a nádraží, jak jsou zaznamenány ve frenštátské farní kronice

V roce 1885 začala Frenštátu svítat naděje, že konečně splněno bude, po čem obyvatelstvo, a zvláště obchodníci tak vroucně toužili, že totiž město bude s ostatním světem spojeno železnicí. Všechny vůkolní města měla své železniční stanice a sice: Místek, Frýdek, Frýdlant měl dráhu ostravsko-frýdlantskou, Příbor studensko-štramberskou, Nový Jičín svou novojičínskou ze Suchdola, Valašské Meziříčí a Vsetín hranicko-vsetínskou, jen Frenštát byl osamocen. Tu začalo se jednat na říšské radě buďto o zestátnění nebo prodloužení privilegia c. k. severní dráhy Ferdinandovy. Dráha tato měla mnoho odpůrců, poněvadž úředníci její, jsouce vesměs zarytí Němci, kde jenom mohli, germanizovali, a poněvadž dráha sama, chtějí vykoristit privilegium jí udělené, které příštího roku 1886 mělo přestat, aby akcionářům mohla vyplácet tučné dividendy, až dosud užívala, jak pro osoby, tak pro dopravu zboží vysoké tarify. Mnoho bylo přívrženců zestátnění této dráhy, ale nastávala otázka, odkud vzít prostředky na

zakoupení a odškodnění. Vláda konečně podala návrh, aby se privilegium prodloužilo, a sice za dosti těžkých podmínek a sice: aby severní dráha zaplatila 12 miliónů zlatých, pak během půl třetího roku vystavěla novou dráhu z Kojetína přes Kroměříž, Hulín, Holešov, Bystřici pod Hostýnem, Valašské Meziříčí, Frenštát, Frýdlant, Těšín do Bilska mimo několik lokálních drah, mezi nimiž prodloužit lokálku novojičínskou až k této nové dráze.

Hned v září 1885 přišlo do Frenštátu šest inženýrů

Ti vyměřovali trať z Hodslavic až do Frýdlantu. Práce šla pomalu, poněvadž v zimě pro velké množství sněhu (na některých místech až tři metry výšky) na poli pracovat nemohli, a poněvadž zvláště okolo Frenštátu všechny možné tangenty předně na severní pak na jižní straně města vyměřovali.

Třina nebo Černá Káča?

Také velkou obtíž působilo určení místa pro nádraží. Obyvatelstvo a obchodníci žádali co nejbližší u města a měřiči vyhledali tudíž místa dvě a sice mezi hřbitovem, a tak zvanou „tírnou“ a mezi

obecní cihelnou u cesty do Trojanovic a „Černou Káčou“. Poněvadž však stavba na prvním místě byla by vyžadovala mnohem většího nákladu, ustanoven místo druhé, s nímž i obecní zastupitelstvo se spokojilo, ne tak veškeré obyvatelstvo, a proto povstalo v městě velké jitržení mezi „tírníky“ a „kačáři“ a utichlo poněkud teprve tehdy, když prohlídka tratě vzdor protestům a deputacím do Vídně rozhodla se pro místo druhé...

První lokomotiva Ulysses rozežla šterk po trati

Na vystavění železnice pracováno vším úsilím, kde jen poměry to dovozovaly také v zimě, a již dne 19. března 1888 přijela od Frýdlantu první lokomotiva „Ulysses“, která měla umožnit rychlejší rozvážení šterku po trati. Zpočátku šlo to ovšem pomalu, poněvadž koleje, jsouce připevněné na trámech na pouhé hlině

položených, která ještě k tomu jarním táním a deštěm rozmoklá, dosti opory neskýtala, ano, na mnohých místech tak velikému tlaku povolovala, nebyly sto, aby staré vyjeté nákladní vozy na šterk v pravidelném běhu udržely, protož vzdor největší opatrnosti brzy některý vůz, vrzy lokomotiva z kolejí vyjela, čímž rychlé ukončení se protahovalo. Mělo se vůbec za to, že v polovici nebo nejvýš ke konci dubna bude veřejné doprava odevzdána.

Zcela tiše bez okázalých slavností

Zatím uplynul květen a teprve 1. června odevzdána dráha veřejné dopravě, a to zcela tiše, beze všech okázalých slavností, prý aby se nezačala příčina Rusku k revnivosti, které beztoho již v době stavby podezřívalo Rakousko z nekalých úmyslů. První osobní vlak přijel dne 1. června 1888 o čtvrt na osmou ráno od Valašského Meziříčí. Pro začátek

určeny čtyři vlaky a sice dva od Kojetína a Hulína, z nichž jeden jezdil až do Frýdku, druhý až do Bílska, dva pak zase nazpět a sice opět jeden z Frýdku a druhý z Bílska. Podobně jezdily zpočátku dva nákladní vlaky z Kojetína do Bílska a dva z Bílska do Kojetína.

A ještě zpráva o pouti vlakem na sv. Hostýn v roce 1888

Hodinové zpoždění vlaku měli na svědomí dva opilí zřízenci dráhy

K oslavě nanebevzetí Panny Marie zařizena veliká pouť zdejšího obyvatelstva zvláštním poutním vlakem na posvátný Hostýn. Po dlouhém vyjednávání s ředitelstvím dosaženo pro tento vlak snížení 50 %, takže jízda

tam a zpět v třetí třídě obnášela 1 zlatý 10 kr a ve druhé 1 zlatý 60 kr, mimo to vybíralo se za každý lístek 10 kr na výlohy. Ač pouť odbývala se všedního dne, totiž v pondělí dne 20. srpna, bylo účastenství přece přehojné, přihlásilo se na faře účastníků na 900 a ještě jiní před odjezdem vlaku, takže putovalo úhrnem 966 osob.

Při tak hojném účastenství bylo možno mimo kostelníka, dvou ministrantů a tří frenštátských bohoslovců sebou vzít i hudbu (deset mužů), která zpěv poutníků doprovázela... Při takovém počtu nestačil jeden vlak, a byly tudíž objednány vlaky dva o 15 vozích...

Po úspěšné pouti průvod ubíral se do Bystřice a pak nastoupena

opět vlakem cesta zpáteční. Poněvadž druhý vlak zpáteční, jenž dle ujednání měl do Frenštátu dorazit o deváté hodině večerní, pro opilé dva zřízence dráhy, z nichž jeden v Krásně s rozžiháním světla nemohl být hotov, a druhý hlídač mezi Krásnem a Hodslavicemi u svého domku bez příčiny výstražné světlo postavil, takže vlak uprostřed tratě zastaviti musel, až nedorozumění se opilstvím vysvětlilo, o celou hodinu se opozdil, dorazil teprve do Frenštátu o 10. hodině večer.

V minulém roce prošlo frenštátské nádraží rozsáhlou rekonstrukcí

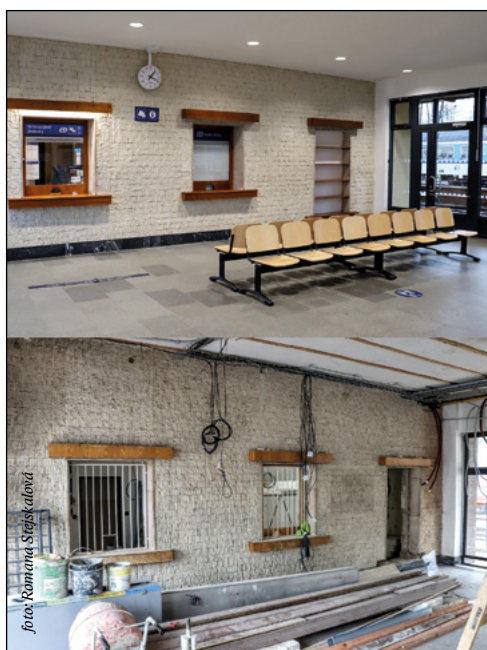
Frenštátské nádraží prošlo ještě několika přestavbami, z nichž

ta poslední byla dokončena v minulém roce. Jejím zhotovitelem byla firma Hroší stavby Morava, a. s. Obnova výpravní budovy probíhala za provozu a cestující nebo přilehlé autobusové nádraží omezila minimálně. Modernizace nádraží si vyžádala investici ve výši zhruba 22 milionů korun a provedena byla celková rekonstrukce budovy osobního nádraží, přestavba zázemí pro cestující, včetně sociálek a také demolice nevyužívaných částí objektu a přístřešku na kola, na jehož místě vznikla nová parkovací místa.

**Romana Stejskalová,
Martin Trubač**

Nové je rovněž boční parkoviště a stání pro kola

Výpravní budova má nový obvodový plášť, moderní okna, nové ústřední vytápění, kanalizační přípojky, rozvody vody, plynu, elektřiny, a také nové sociální zařízení pro imobilní občany

Provedena byla celková rekonstrukce budovy osobního nádraží, přestavba zázemí pro cestující, včetně sociálek a také demolice nevyužívaných částí objektu

Skialpové lyžování – móda jen pro covidovou zimu?

Když mi bylo patnáct a můj otec mi vyprávěl o tom, jak chodili „na pásech“ po Nízkých i Vysokých Tatrách, upřímně jsem ho litoval, že nebyly lanovky a museli po svých. A určitě nejsem sám, kdo se ještě před pár lety divil, jak to, že ten člověk jde na lyžích do prudkého kopce. A pak se ze mne stal skialpinista. Psal se rok 2007 a když člověk přijel někam pod Lysou horu, tak na prázdném parkovišti stály tři auta a všichni skialpinisté se znali jménem.

foto: Vladimír Pryček a Michal Šlachta

Jak hodně se za 13 let změnilo. A Covidová situace tomu hlavně v tomto roce hodně pomohla. I Beskydy se staly domovem vyznavačů „chlupatých“ lyží, a i když nemají strmé kuloáry a dlouhé pláně, je zde dostatek možností se různým formám skialpinismu věnovat.

Asi bude dobré odlišit dva pojmy. Skialpinismus, jako formu spíše toho alpského pojetí kombinace lezení a sjíždění náročných terénů, a skitouring, jež je právě tou formou, kterou už docela důvěrně známe i z Beskyd.

Lehoučké lyže, vázání s možností uvolnit patu pro stoupání a upnout pro sjezd a mohérové pásy. To je základní vybavení, které si musí zájemce o tento sport pořídit. A protože zájem je obrovský, do produkce se daly prakticky všechny firmy, které známe i ze sjezdového lyžování. Výběr je velký a rozhoduje především to, co si od skialpového lyžování slibujeme. Když budeme běhat závodně, tak určitě vše až extrémně lehké, do prašanu naopak široké a těžší lyže, univerzální lyže jsou zase takové, které nás udrží i při sjezdu po ledovate sjezdovce.

První, co zájemce zjistí, když se vydá pátrat, co by si pořídil, že ceny vybavení nejsou lidové. Proto by nejlepší cestou bylo absolvovat nějaký kurz základů skialpového lyžování a tam zjistit, při debatě se školitelem, co bych si vlastně měl pořídit.

A pro první sezónu třeba koupit starší kompletní set a na něm si ověřit, jestli mě to bude bavit i další rok.

Beskydy jsou fajn, ale jen když je hodně sněhu a ten v posledních letech rozhodně nepřichází v dostatečném množství. Před časem spolek BESKI z.s. založil stránky www.trasy-skialp-beskydy.cz, na kterých jsou popsány beskydské trasy na Javorový nebo v oblasti Řeky a Lysé. Ale v posledních letech se našlo

hodně. Ale na asfaltce stačí 10 cm a už můžete běhat i jezdit. Proto většina skialpinistů ze severu Moravy míří právě na Lysou, kde už začíná být poměrně značný přetlak.

V letošním lednu se našlo dokonce pár dnů, které umožnily chodit a jezdit na skialpech i v těch místech, kde to hodně dlouho nešlo, ale je zde jiný problém. Skialpinisté míří i do míst, která jsou jim zapovězena a pohybovat by se tam neměli.

foto: Vladimír Pryček a Michal Šlachta

jen pár dnů, kdy by se (kromě Lysé hory) dalo po trasách chodit a jen velmi obtížně sjíždět.

Se sněhem je problém, a tak to v Beskydech vše řeší Lysá hora a asfaltová komunikace z Papežova až na vrchol. Stoupat na skialpových pásech se dá i na velmi malé vrstvě sněhu. Ale pak je třeba se dostat dolů, a to už je toho sněhu potřeba

Řešení je obtížné a jedinou možností je apelovat na všechny vyznavače, aby chránili přírodu a chovali se k ní ohleduplně. A právě trasy na www.trasy-skialp-beskydy.cz jsou dobrým řešením. Vznikly ve spolupráci s CHKO Beskydy i Lesy ČR, s.p.

Nově se budou hledat vhodné trasy nad Frenštátem pod Radhoštěm, které se v případě dostatku

sněhu mohou stát velmi příjemnou alternativou k Lysé hoře.

Ale k Beskydům nepatří jen rekreační skitouring. Spolek BESKI z.s. je také pořadatelem seriálu tří závodů ve třech skitouringových disciplínách.

V prosinci se koná na sjezdovkách na Bílé SACHASPORT Skialp Sprint, v lednu BUFF Skialp Vertical na Lysé hoře a v únoru KILPI Skialp Maraton také v oblasti Lysé hory.

Sjíždějí se sem závodníci z celé České republiky, ale i Slovenska a absolutním vítězem Sprintu v prosinci na Bílé byl Polák. Takže můžeme s hrdostí říci, že Beskydy dokáží nabídnout dobré podmínky i pro závodní verzi skialpu a určitě je dobré, že tyto trasy, které jsou přístupné i veřejnosti, jsou odsouhlaseny CHKO i LESY ČR. Zájemci si tak i mimo závod mohou tyto trasy vyzkoušet.

Vše o závodech najdete na stránkách www.skialp-beskydy.cz.

Začali jsme historií, ale žijeme dneškem. Skitouring se stává součástí dění na horách a mnoho lidí k němu utíká i proto, že sjezdování, zejména v zahraničí, je až nesmyslně drahé. Nemůžeme se bránit vývoji. Mnohdy však najedeme skialpinisty i tam, kde by být neměli. A to dokonce i v lavinově nebezpečných pasážích. A pokud si myslíte, tak laviny v Beskydech nejsou, tak jsou a už mají na svědomí i oběti z řad skialpinistů. Hodně sněhu a prudký svah nad úzkým korytem potoka může vytvořit smrtelnou past.

Skitouring je sice na první pohled moderní novinkou, ale má velmi dlouhou historii a zejména v Alpách tisíce vyznavačů. Za skialpem se jezdí do světa a moc hezké terény jsou například v Gruzii, ale i Iránu, Japonsku nebo na hodně vzdáleném Novém Zélandu. Představuje pohyb ve volném terénu, mimo civilizaci, často i mimo dosah mobilních operátorů. Je to krásný sport, který však vyžaduje respekt i ohleduplnost vůči přírodě. Jen tak dává smysl a tu správnou pohodu.

Michal Šlachta